

Carta de Mons. Xavier Echevarría sobre l'Any de la Fe

El prelat de l'Opus Dei ha escrit una carta extensa amb motiu de l'Any de la Fe. Assenyala la necessitat de la nova evangelització, així com l'exigència de conèixer i professar la pròpia fe, unint-se a Crist per la pregària.

11/10/2012

**CARTA PASTORAL AMB OCASIÓ DE
L'ANY DE LA FE**

*Mons. Xavier Echevarría, prelat de
l'Opus Dei Roma, 29 setembre 2012*

SUMARI NECESSITAT DE LA NOVA
EVANGELITZACIÓ TORNAR A LES
ARRELS DE L'EVANGELI Exemple
dels primers cristians És qüestió de
fe Un ferm punt de suport **ALGUNS**
CAMPS PRIORITARIS La investigació i
l'ensenyament Harmonia entre fe i
raó La moralitat pública La institució
familiar **CONÈIXER I PROFESSAR LA**
FE Exemples de fe L'exemple de sant
Josepmaria Demandar la fe i
aprofundir en aquesta virtut
FORMACIÓ DOCTRINAL Formació en
la doctrina de l'Església Aprofundir
en la doctrina de la fe **UNIÓ AMB**
CRIST MITJANÇANT LA PREGÀRIA I
EL SACRIFICI Unió amb Crist a la
Creu Ficar-se en les ferides de Crist
Recórrer a l'Esperit Sant L'arma de la
pregària La sal de la mortificació **LA**
TASCA APOSTÒLICA Cadascú al seu
lloc Com el ferment dins la massa
Mar endins! Posar tots els mitjans **A**
MANERA DE CONCLUSIÓ Pietat

eucarística Veni, Sancte Spíritus! La devoció mariana

Estimats, que Jesús us guardi,

1. Tots hem experimentat una gran alegria amb la carta apostòlica *Porta fidei*, en la qual el Papa ens anunciava l'Any de la fe. Benet XVI no s'ha estalviat esforços per presentar els continguts fonamentals de l'Evangeli, amb un llenguatge accessible als homes del segle XXI. I en aquesta línia, en ocasió del cinquantè aniversari del començament del concili Vaticà II, ha convocat l'11 d'octubre de 2011 un Any de la fe, que començarà el proper 11 d'octubre, per concloure'la la solemnitat de Jesucrist, Rei de l'univers, el 24 de novembre de 2013. L'inici d'aquest any coincideix a més amb el vintè aniversari de la constitució apostòlica *Fidei depositum*, amb la qual el beat Joan

Pau II va ordenar la publicació del Catecisme de l'Església catòlica, un text d'extraordinari valor per a la formació personal i per a la catequesi que hem de desenvolupar sense treva en tots els ambients.

L'Any de la fe es presenta, doncs, com una nova crida a cada un dels fills de l'Església perquè prenguem consciència viva de la fe, maldem per conèixer-la millor i posar-la fidelment en pràctica i, a la vegada, ens afanyem a difondre-la, comunicant-ne el contingut -amb el testimoni de l'exemple i de la paraula- a les innombrables persones que no coneixen Jesucrist o que no el tracten.

Es lamenta el Sant Pare que un gran nombre de cristians -també entre els qui es consideren catòlics- **« es preocupen molt per les conseqüències socials, culturals i polítiques del seu compromís, al**

mateix temps que segueixen considerant la fe com un pressupost obvi de la vida comuna. Mentre que en el passat era possible reconèixer un teixit cultural unitari, àmpliament acceptat en la seva referència al contingut de la fe i als valors inspirats per ella, avui no sembla que sigui ja així en molts sectors de la societat, a causa d'una crisi profunda de fe que afecta moltes persones » [1] .

2. No resulten noves aquestes consideracions. Per paradoxal que pugui semblar, ja des de la conclusió del concili Vaticà II s'entreveia el perill que, en amplis sectors de l'Església, l'entusiasme suscitat per aquella assemblea pogués restar en meres paraules, sense afectar en profunditat la vida dels fidels, o que fins i tot, en nom d'interpretacions i aplicacions equivocades dels ensenyaments conciliars, el genuí

esperit cristià acabés assimilat equivocadament a l'esperit del món, en lloc d'elevar el món a l'ordre sobrenatural.

Els qui vam afrontar aquells temps, recordem el dolor amb què Pau VI - una vegada finalitzat el Concili - lamentava sovint davant la gran crisi de fe, de disciplina, de litúrgia, d'obediència, que planava sobre aquests sectors de l'Església. Sant Josepmaria es feia ressò d'aquesta preocupació del Sant Pare i, en una carta adreçada als seus fills, escrita poc abans de la clausura del Concili, ens manifestava: « **Coneixeu l'amor amb què he seguit durant aquests anys la tasca del Concili, cooperant amb la meva pregària i, en més d'una ocasió, amb el meu treball personal. Sabeu també el meu desig de ser i que sigueu fidels a les decisions de la jerarquia de l'Església fins als menors detalls, obrant no ja com a súbdits d'una**

autoritat, sinó amb pietat de fills, amb l'afecte dels qui se senten i són membres del Cos de Crist. No us he amagat tampoc el meu dolor davant la conducta dels qui no han viscut el Concili com un acte solemne de la vida de l'Església i una manifestació de l'obrar sobrenatural de l'Esperit Sant, sinó com una oportunitat d'afirmació personal, per deixar anar lliurement les pròpies opinions o, pitjor encara, per fer mal a l'Església. El Concili s'està acabant: s'ha anunciat repetides vegades que aquesta serà l'última sessió. Quan la carta que ara us escric arribi a les vostres mans, s'haurà iniciat ja el període postconciliar, i el meu cor tremola en pensar que pugui ser ocasió per a ferides noves en el cos de l'Església. Els anys que segueixen a un concili són sempre anys importants, que exigeixen docilitat per aplicar les decisions

adoptades, que exigeixen també fermesa en la fe, esperit sobrenatural, amor a Déu i a l'Església de Déu, fidelitat al Romà Pontífex » [2] .

No hi havia cap mena de pessimisme en sant Josepmaria, en parlar així; volia ressaltar que, llavors i en totes les circumstàncies, calen dones i homes de fe.

3. Malgrat els esforços del Magisteri en el darrer mig segle, i del testimoniatge fidel de gran nombre de persones, entre les quals no han mancat els sants, la desorientació ha anat estenent-se arreu del món.

Escriu el Papa: « **No podem deixar que la sal perdi el gust i la llum romanguí oculta (cf. Mt 5, 13-16).** Com la samaritana, també l'home actual pot sentir novament la necessitat d'acostar-se al pou per escoltar Jesús, que invita a creure en ell i a extreure l'aigua viva que

brolla de la seva font (cf. *Jn* 4, 14). Hem de descobrir novament el gust d'alimentar-nos amb la paraula de Déu, transmesa fidelment per l'Església, i amb el Pa de la vida, donat com a aliment a tots els qui són els seus deixebles (cf. *Jn* 6, 51). En efecte, l'ensenyament de Jesús ressona encara avui amb la mateixa força: «No us heu d'afanyar tant per l'aliment que es fa malbé, sinó pel que dura i dóna vida eterna» (*Jn* 6, 27). La pregunta plantejada pels qui l'escoltaven és també avui la mateixa per a nosaltres: «Com hem d'actuar per a fer les obres de Déu?» (*Jn* 6, 28). Sabem la resposta de Jesús: «L'obra que Déu vol és aquesta: que cregueu en aquell que ell ha enviat» (*Jn* 6, 29). Creure en Jesucrist és, per tant, el camí per a poder arribar de manera definitiva a la Salvació » [3] .

4. L'Any de la fe ens ofereix una ocasió magnífica per aprofundir en el tresor diví que hem rebut i, amb la gràcia de Déu, difondre aquesta virtut en ones concèntriques que arribin molt lluny; se'ns presenta una oportunitat immillorable per donar un fort impuls a la nova evangelització que necessita el món, començant per la nostra millora diària, amb fets, en el tracte amb les tres Persones de la Trinitat, emparant-nos precisament en la fe que van tenir Maria i Josep, als qui tant va contemplar i admirar sant Josepmaria, per donar passos en la identificació amb Crist, amb la Voluntat divina. Si volem moure les ànimes perquè s'apropin a Déu, els hem de parlar, abans que res, amb la nostra vida de cristians.

Sabem que el nostre Pare va girar els ulls de manera incessant als Apòstols, als primers cristians. En els Dotze i en aquelles comunitats

primitives d'homes i dones que van seguir Crist, llua amb força la seguretat de la seva fe en Crist, en els seus ensenyaments. Van saber i voler escodrinyar el pas del Redemptor pels camins de la humanitat. No és exagerat pensar que retindrien, amb molta força, les múltiples ocasions en què Jesucrist reclamava amb exigència, als malalts, als tolits, a ells mateixos, que acudissin a Ell amb fe, que preguessin o demanessin amb fe. Com també és evident que guardarien ben gravada a l'ànima aquella reprensió paterna, clara, sobre la seva manca de fe, precisament abans de confiar que anessin arreu per portar la bona nova (cf. *Mc* 16, 14-15).

Ja es veu que els primers cristians eren conscients que també a elles i a ells -són meravellosos els molts testimonis que ens han transmès amb la seva conducta- els corresponia creure fermament en la

gràcia del Cel, per donar compliment al mandat d'estendre ensenyaments del Mestre.

Els Dotze, i els germans i germanes, van ser conscients que aquesta virtut, tan exigida pel Fill de Déu, obria el camí a l'esperança que el pla redemptor es compliria. Alhora, el seu amor i agraïment al Déu U i Tri es va fer cada dia més fort, més apostòlic, és a dir, capaç també d'arrossegar vers la Veritat persones de tots els ambients i professions.

5. Filles i fills meus, el mateix passa ara, perquè els mitjans -com ens repetia sant Josepmaria-són els mateixos: l'Evangeli -viscut!- i el crucifix.

Pregonem a tota hora que redescobrir la joia i la seguretat de la fe és obligació de l'Església universal, de tota l'Església: per tant, no només tasca dels pastors, sinó que és competència de tots els fidels.

Lògicament, els pastors han d'anar per davant, amb l'exemple i les seves exhortacions, com escriu el Papa al *motu proprio* amb el qual ha convocat aquest temps especial en l'Església, però convida a més tots a assumir aquesta exigència de transmetre als altres el tresor de la predicació de Jesucrist.

La Congregació per a la Doctrina de la Fe, en una nota del passat 6 de gener, aconsella als bisbes dedicar una carta pastoral a aquest tema, tenint en compte les circumstàncies específiques de la porció de fidels que se'ls ha confiat [4] . És el que m'he proposat fer amb aquestes línies, que no cerquen més finalitat que transmetre un estímul més perquè cada un, pel seu compte i també en comunió amb els altres, admiri de nou la bellesa d'aquesta fe que ha rebut de Déu, la posi en pràctica en l'existència diària i la difongui sense respectes humans.

Aquest document afirma també que «els sants i beats són els autèntics testimonis de la fe» [5] , per aquest motiu, recomana als pastors que maldin per donar a conèixer la vida i la doctrina dels sants. Res més conseqüent, per tant, que en aquestes pàgines m'inspiri freqüentment en els ensenyaments escrits i orals de sant Josepmaria, el nostre Pare estimadíssim, un sant que, pels fruits que ha produït, ens mostra amb quina adhesió total va confiar en Déu.

NECESSITAT DE LA NOVA EVANGELITZACIÓ

6. La humanitat ha caminat i caminarà sempre, també ara, famolenca de la paraula i del coneixement de Déu, encara que moltes persones no siguin conscients d'aquesta necessitat profunda de les seves ànimes. I als qui el Senyor ens ha concedit el do de la fe, ens

incumbeix el deure de despertar-nos i de despertar els qui es troben sumits en aquesta letargia de mort, d'ineficàcia. L'Any de la fe, que s'inaugura en el marc de l'assemblea del Sínode dels Bisbes dedicada a la nova evangelització, suposa un altre esperó per a tots. Ha arribat el moment d'apressar la marxa, com fan els corredors quan s'aproximen a la meta d'una carrera.

Conservo molt vivament la memòria de com el venerable Servent de Déu Álvaro del Portillo ens encoratjava a participar personalment en la tasca de la nova evangelització. Ja el Nadal de 1985, va escriure una carta pastoral amb suggeriments per col·laborar més intensament en la recristianització d'alguns països, en els quals es manifestava un debilitament progressiu de la vida cristiana. Alertava contra el nou paganisme procedent d'aquestes nacions més desenvolupades

econòmicament, que -així ho advertia- es caracteritzava, com ara, «per la cerca del benestar material a qualsevol preu, i pel corresponent oblit -millor seria dir por, autèntic pànic- de tot allò que pugui causar patiment» [6] .

A aquesta ingent tasca apostòlica s'ha afegit la necessitat d'atendre els pobles i societats de l'Europa central i oriental que, durant decennis, han estat sotmesos al jou del materialisme comunista, i que -amb un martiri llarg i silenciós- ens han sostingut els altres en la llibertat.

Cada dia hem de renovar el desig de posar Crist al cim i en l'entranya de les realitats humanes. Per això, cal créixer en el tracte personal amb Déu i en el lliurament als altres, contribuint amb el nostre granet de sorra -el lliurament diari total- a la construcció d'un món renovat per la gràcia i la sal de l'Evangelí, que el

Senyor ha encomanat als deixebles. Si mai el pessimisme pugnés per entrar a l'ànima, en no recollir de seguida el fruit dels nostres afanys, hauríem de llançar lluny aquesta desesperança, perquè no som nosaltres -tan poca cosa, tan plens de defectes- els qui han de tirar endavant els plans divins. Les diferents perícopes de l'Escriptura, en les múltiples al·lusions, ens confirmen que *inter médium móntium pertransíbunt aquæ* (Sal 103/104, 10). Aquesta certesa s'oposa fins a l'indici més petit de desànim, encara que els obstacles puguin arribar als mateixos cims; i aquest camí és l'oportú perquè arribem al Cel, segurs que les aigües divines netegin i també impulsin totes les nostres limitacions per arribar a ser amb Déu.

7. Em vénen a la ment unes paraules de sant Josepmaria, escrites poc abans de la seva marxa a la casa del

cel. En contemplar la crisi de fe, de virtuts i de valors que ja llavors -era l'any 1973- s'havia desfermat en molts ambients, manifestava ple de sentit sobrenatural i de zel apostòlic: **« En els moments de crisis profundes en la història de la Església, no han estat mai molts els que, romanent fidels, han reunit a més de la preparació espiritual i doctrinal suficient, els ressorts morals i intel·lectuals, per oposar una decidida resistència als agents de la maldat. Però aquests pocs han omplert de llum, de nou, l'Església i el món »** [7] . Hem d'ocupar-nos que moltes dones i molts homes acullin la vida de la gràcia, i s'emparin i s'enforteixin en aquest refugi.

La nova evangelització és especialment urgent a Europa i en els països més desenvolupats. En l'exhortació apostòlica *Ecclesia in Europa* , el beat Joan Pau II retratava

la situació religiosa de la societat en el vell continent. Tot i que anava destinada a recollir les conclusions de l'assemblea especial del Sínode dels Bisbes d'Europa, les seves afirmacions podien aplicar-se en gran mesura a molts llocs. En efecte, després de vint segles, fins i tot a països de gran tradició cristiana, «creix el nombre de les persones no batejades, sigui per la notable presència d'emigrants d'altres religions, o bé perquè els fills de famílies de tradició cristiana no han rebut el baptisme» [8] . La conclusió del Papa recollia que, «de fet, Europa ha passat a formar part d'aquells llocs tradicionalment cristians en els quals, a més d'una nova evangelització, cal en alguns casos una primera evangelització» [9] .

Primera evangelització i nova evangelització: dues formes d'anunci de l'Evangeli que avui ens exigeix la situació de l'Església i del món.

8. La realitat del « **missioner -amb missió- i no dir-te missioner** », a la qual sant Josepmaria es refereix al punt 848 de Camí, se situa en el moment radical i originari de la missió -com el meu Pare m'ha enviat a mi, així us envio Jo a vosaltres (Jn 20, 21)-, que configura les formes històriques que la missió de Crist prendrà en la vida de l'Església: des de la cura de la vida de fe dels catòlics (pastoral, fraternitat), a la proclamació de Crist Salvador als pagans (primer anunci, evangelització); des del tracte fratern amb els cristians no catòlics per impulsar-los a la plena comunió (ecumenisme), al nou anunci de Crist i de la seva doctrina als batejats que l'han abandonat i rebutgen la seva doctrina (nova evangelització). Els fidels de l'Opus Dei, des de la seva plena secularitat, som cridats a assumir aquestes diferents dimensions de la "missió" única de l'Església.

Sant Josepmaria ho repetia amb insistència: « ***Som missioners, amb missió, sense dir-nos missioners. Missioners, el mateix als carrers asfaltats de Roma, de Nova York, de París, de Mèxic, de Tòquio, de Buenos Aires, de Lisboa o de Madrid, de Dublín o de Sidney, que al cor de l'Àfrica*** » [10] . La necessitat de comunicar el primer anunci de la fe no es limita ja a aquells països tradicionalment coneguts com terres de missió, sinó que, desgraciadament, afecta tot el globus, i a aquesta magna tasca hem de dedicar-nos.

Però aquesta responsabilitat no pot quedar-se en meres consideracions, cadascuna i cada un ha de pensar: jo, com hi contribueixo? I encara abans, hem de ponderar com influeix la fe en el nostre actuar, i també si sabem agrair cada dia aquest do i, com a conseqüència, si cerquem transmetre als altres tan gran tresor. Alcem la

nostra ànima al Senyor, implorant: *adauge nobis fidem* (Lc 17, 5) per pregar tots millor; *adauge mihi fidem* per treballar santificant-me i santificant els altres, per a donar a la meva amistat un sentit cristià continuat. No oblidem la dita que l'exemple és el millor predicador, seguint els passos de Jesucrist, que *coepit facere et docere* (cf. Ac 1, 1), va fer i ensenyar.

Persuadim-nos que, als llocs més diversos, «és necessari un nou anunci fins i tot als batejats. Molts (...) contemporanis creuen saber què és el cristianisme, però realment no el coneixen. Sovint n'ignoren ja fins els elements i les nocions fonamentals de la fe» [11] , i hem d'afrontar aquest repte amb la nostra vida i la nostra formació doctrinal. Sense pessimisme, considerem que la missió apostòlica, a la qual el Senyor urgeix els cristians, els quals ens sabem fills de Déu, adquireix en el

nostre temps tonalitats diverses, segons les circumstàncies de l'ambient, del lloc, de les persones que cadascuna o cada un troba. En qualsevol cas, hem de posar, als qui ens envolten o tractem, en contacte amb Crist, fent-los conèixer o reconèixer la cara del nostre Redemptor, i ajudar-los a caminar en el seu seguiment, encara que hagin de marxar contra corrent.

9. Quina gran tasca tenim al davant! Amb humilitat, amb afany personal de santedat, cal que arribem a la gent, sobretot, amb el nostre exemple. Siguem conscients que l'esforç per comportar-nos com a cristians totals -malgrat les nostres personals misèries- forma part de la llum que el Senyor desitja encendre al món. No tinguem por a xocar amb l'ambient, en els punts incompatibles amb la fe catòlica, encara que aquesta actitud pugui implicar-nos fins i tot perjudicis materials o

socials: « Convinceu-vos, i susciteu en els altres el convenciment, que els cristians hem de navegar contra corrent. No us deixeu portar per falses il·lusions. Penseu-ho bé: contracorrent va caminar Jesús, contracorrent anaren Pere i els altres primers, i tots -al llarg dels segles- han volgut ser constants deixebles del Mestre. Tingueu, doncs, la ferma persuasió que no és la doctrina de Jesús que s'ha d'adaptar als temps, sinó que són els temps els que han d'obrir-se a la llum del Salvador » [12] .

Per això, tornant els ulls al Redemptor, demanant-li que ens concedeixi la seva pau i la capacitat de perdonar i estimar els qui promouen aquestes incomprensions, preguem amb tenacitat pels qui obstinadament pretenen posar l'Església, la jerarquia, els catòlics a la picota. Conscients de la nostra

debilitat personal, cerquem sense defallir tornar bé per mal, i, com a conseqüència de la unió amb Déu, estimem els qui intenten perseguir o reduir la religió a la sagristia, a l'exclusiu àmbit privat.

D'altra banda, si els respectes humans no han de frenar l'afany apostòlic, menys encara ho detindrà el pensament real de la debilitat personal o de la manca de mitjans, perquè no confiem en les nostres forces, sinó en la gràcia del Cel: *omnia possum in eo, qui me confortat* (Fl 4, 13). A aquest propòsit, el nostre Pare comentava: « **Romandre tots units en la pregària: aquest és (...) l'origen de la nostra alegria, de la nostra pau, de la nostra serenitat i, per tant, de la nostra eficàcia sobrenatural** » [13] . I, en un altre moment, afegia: « **I quins altres consells us suggeriré? Doncs els procediments que han utilitzat sempre els cristians que pretenien**

*seguir Crist de veritat, els mateixos que empraven aquells primers que van percebre l'encoratjament de Jesús: el tracte assidu amb el Senyor en l'Eucaristia, la invocació filial a la Verge Santíssima, la humilitat, la temprança, la mortificació dels sentits (...)i la penitència » [14] ; una fe sòlida, ben assentada en el Senyor omnipotent. Difícil d'explicar resulta l'optimisme i la fermesa de sant Josepmaria, a qui entre molts textos, estimularen sempre les paraules del Salm : *in lúmine tuo vidébimus lumen* (Sal 35/36, 10), perquè -amb Ell- totes les tenebres es dissipen.*

TORNAR A LES ARRELS DE L'EVANGELI

10. Moltes vegades, en el passat, Europa ha hagut d'afrontar difícils períodes de transformació i de crisi, però «sempre els ha superat, traient

saba nova de la inesgotable reserva d'energia vital de l'Evangeli» [15] . Aquestes paraules del beat Joan Pau II, pronunciades el 1995, ens confirmen en el camí que cal seguir. No n'hi ha un altre: anar a les arrels de la nostra fe per amarar-nos de la saba vivificant que ens transmeten (a això va la formació doctrinal que ens dóna l'Obra) i, des d'aquí, posar per tot arreu homes i dones en contacte vital amb Crist.

Sant Josepmaria afirmava que « ***viure la fe és també transmetre-la als altres*** ». Per aconseguir-ho, cal caminar amb ells. I en el camí cal escoltar les dificultats que tenen davant el missatge cristià, entendre-les i manifestar-los que els entenem, de manera que se sentin compresos i il·lustrats amb la nostra conversa orientadora; i així, caminant amb elles o amb ells, comunicar amb afecte i amabilitat l'Evangeli, la paraula viva del Senyor, és a dir,

mostrar-los la meravella de l'esperit cristià, que harmonitza raó i fe i ofereix resposta a tots els interrogants i aquieta les inquietuds dels cors humans. I d'aquesta manera els anem preparant per desitjar els sagraments i disposar-se a rebre'ls.

En molts casos, la gràcia divina ha de construir en les ànimes l'edifici sobrenatural des dels mateixos fonaments. Prenguem ocasió d'aquests afanys de fer el bé i de solidaritat, que s'adverteixen en les noves generacions -i no només en aquestes-, perquè descobreixin el Salvador, anunciant la doctrina amb do de llengües i posant les bases -a poc a poc, per un pla inclinat- fins que adquireixin una ferma vida cristiana.

Exemple dels primers cristians

11. Us insisteixo que, sovint, ens convé tornar a considerar la

conducta dels Apòstols i dels nostres primers germans en la fe. Eren pocs, no tenien mitjans humans, no comptaven entre les seves files -així va succeir, si més no, durant molt de temps- amb grans pensadors o gent de relleu públic. Es desenvolupaven en un ambient social d'indiferentisme, de manca de valors, semblant, en molts aspectes, al que ens toca ara afrontar.

Tanmateix, no es van acovardir. «

Van tenir una conversa meravellosa amb totes les persones a les quals van trobar, a les quals van cercar, en els seus viatges i pelegrinatges. No hi hauria Església, si els Apòstols no haguessin mantingut aquest diàleg sobrenatural amb totes aquelles ànimes » [16] . Dones i

homes, els seus contemporanis, van experimentar una transformació profunda en ser tocats per la gràcia divina. No es van adherir simplement a una religió nova, més

perfecta que les que ja coneixien,
sinó que, per la fe, van descobrir
Jesucrist i se'n van enamorar d'ell,
del Déu-Home que s'havia lliurat en
sacrifici per ells i havia ressuscitat
per obrir les portes del Cel. Aquest
fet inaudit va penetrar amb enorme
força en les ànimes d'aquells
primers, conferint-los una fortalesa a
prova de qualsevol trencament.
«Ningú no ha cregut Sòcrates fins a
morir per la seva doctrina -anotava
senzillament sant Justí a mitjans del
segle II-, però, per Crist, fins els
artesans i els ignorants han
menyspreat, no només la opinió del
món, sinó també la por de la mort»
[17] .

En un món que anhelava ardentment
la salvació, sense saber on trobar-la,
la doctrina cristiana es va obrir pas
com una llum encesa enmig de la
foscor. Aquells primers van saber,
amb el seu comportament, fer brillar
davant els conciutadans aquesta

claredat salvadora i esdevingueren missatgers de Crist -senzillament, amb naturalitat, sense ostentacions cridaneres- amb la coherència entre la seva fe i les seves obres. «Nosaltres no diem coses grans, però les fem» [18] , va escriure un d'ells. I van canviar el món pagà.

A la Carta apostòlica que va adreçar a tota l'Església, en preparació del gran jubileu de l'any 2000, el beat Joan Pau II explicava que «en Crist la religió ja no és un cercar Déu a les palpentes (cf. Ac 17, 27), sinó una resposta de fe a Déu que es revela: resposta en la qual l'home parla a Déu com el seu creador i Pare; resposta feta possible per aquell Home únic que és al mateix temps el Verb consubstancial al Pare, en qui Déu parla a cada home i cada home és capacitat per respondre a Déu» [19] .

És qüestió de fe

12. Veig en aquestes paraules una altra consideració que voldria proposar, amb vista a la necessitat de insistir sense treva en la tasca de la nova evangelització de la societat. Primer de tot necessitem fe i esperança fermament assumides, o sigui, caminar en cada moment íntimament convençuts -amb un convenciment que brolla del tracte amb la Trinitat- que és possible canviar el rumb d'aquest món nostre, redreçar totes les activitats humanes a la glòria del Senyor i la conversió de les ànimes. Certament no hi mancaran la lluita, els sofriments, però sempre avançarem *in laetitia*, amb joia i confiança, perquè ens assisteix la promesa divina: *Demana-m'ho, i et daré els pobles per herència, posseiràs el món d'un cap a l'altre.* (*Sal 2*, 8).

Impressiona -torno a repetir- contemplar com els Apòstols, sense més mitjans que la fe en Crist i

encoratjats per una esperança segura i alegre, es van dispersar pel món llavors conegut i van difondre la doctrina cristiana arreu. ¡Sant Josepmaria gaudia en celebrar les seves festes, i les d'aquelles santes dones que van acompanyar Jesús durant els seus passos terrenals! Les figures dels Apòstols, de Maria Magdalena, de Llätzer, de Marta i Maria, germanes de Llätzer, l'entusiasmaven. De cada un, de cadascuna, podem aprendre a creure més, del tot, en Jesucrist i a estimar-lo amb la intensitat amb què el van estimar els qui el van tractar. Com nosaltres, també ells es veurien amb misèries i, malgrat l'escàs nombre en comparació amb la població de les nacions conegudes, van estendre la llavor divina amb el seu exemple quotidià i amb la seva paraula confortadora.

Recordo la força amb què el nostre Pare, en parlar de l'apostolat en un

ambient difícil, assegurava: « *És qüestió de fe!*» *Sí, és qüestió de fe! Aquesta fe que, com assenyala el Senyor en l'Evangelí, té la capacitat de remoure les muntanyes del seu lloc (cf. Mt 17, 20) i de superar qualsevol obstacle, que és com els rius, que obren llera fins al mar des les penyes altes (cf. Sal 103/104, 10). Per això us demano i em demano: amb quina fe ens movem a l'hora de l'apostolat, sabent que és sempre hora? Estem veritablement convençuts que, com escriu sant Joan, aquesta és la victòria que ha vençut el món, la nostra fe (1 Jn 5, 4)? Actuem en conseqüència? Afrontem els obstacles que sorgeixin amb esperit optimista, amb moral de victòria? I per això, donem suport cada activitat apostòlica concreta amb l'oració i amb el sacrifici? Donem testimoni de la nostra fe, sense deixar-nos atemorir per les dificultats de*

l'ambient? Repetim més freqüentment al Senyor: crec, Senyor; ajuda la meva incredulitat! (Mc 9, 24). Molt profundament commovia a sant Josepmaria aquesta petició del pare d'aquell fill llunàtic. No ens conformem amb les nostres maneres d'implorar les virtuts teologals al Senyor. Sant Josepmaria, conscient que la fe és un do sobrenatural que només Déu pot infondre i intensificar en l'ànima, manifestava en una ocasió: «Cada dia, no una vegada sinó moltes, l'hi repeteixo jo (...). Li diré una cosa que li demanaven els apòstols (...): adáuge nobis fidem! (Lc 17, 5), Augmenta'ns la fe. I afegeixo: spem, caritátem; Augmenta'ns la fe, l'esperança i la caritat » [20] .

Un ferm punt de suport

13. El Sant Pare Benet XVI, en diverses ocasions, ha fet notar les contradiccions del temps en què vivim. « **En nombroses parts del món existeix avui un estrany oblit de Déu. Sembla que tot marxi igualment sense Ell però a la vegada hi ha també un sentiment de frustració, d'insatisfacció de tot i de tots. Donen ganes d'exclamar: no és possible que la vida sigui així! Veritablement no. I d'aquesta manera, al costat de l'oblit de Déu existeix com un "boom" de les religions. No vull desacreditar tot allò que se situa en aquest context. Pot donar-se també l'alegria sincera del descobriment. Però, sovint, la religió esdevé gairebé un producte de consum. S'escull allò que agrada, i alguns saben també treure'n profit. Però la religió cercada a la "mesura de cadascú" fet i fet no ens ajuda. És còmoda, però en el moment de crisi ens abandona a la nostra sort » [21] . I**

el papa conclou amb la següent invitació: « **Ajudeu els homes a descobrir la veritable estrella que ens indica el camí: Jesucrist**» [22] .

Malgrat el clima de relativisme i permissivitat dominant en estrats amplis de la societat, moltes persones es troben assedegades d'eternitat, potser després d'haver tractat inútilment de saciar la set en les coses peribles. Quina gran veritat s'amaga en aquelles conegudes paraules de sant Agustí!: «Ens heu fet, Senyor, per a vós i el nostre cor està inquiet fins que descansa en vós» [23] . Només Déu, en efecte, satisfà completament els anhels de l'esperit humà. Per això, som dones i homes de forta pietat, que acudeixen a les diverses maneres de resar - l'autèntic lleva-penes- amb sincers desitjos de ser més pregadors. Apropem-nos a la santa missa amb fe profunda, persuadits que es fa sacramentalment present el sacrifici

del Calvari, el sacrifici que ens va portar la salvació i ens revitalitza per a la lluita de cada dia vers la santedat.

14. Causava una impressió profunda la fe, la pietat, el recolliment amb què sant Josepmaria es ficava -cos i ànima- en el moment de la consagració eucarística. Es meravellava cada dia, amb renovat agraïment i nova devoció davant el misteri de la transsubstanciació, davant aquest lliurament del Fill de Déu al Pare, amb l'Esperit Sant, per les ànimes. Penso que no exagero en afirmar que, en saber-se en aquests instants *ipse Christus*, n'extreia tota la força de la seva eficàcia i de la seva extensa actuació apostòlica. Amb idèntica fe ardent se'l veia mentre repetia, abans de donar la sagrada comunió, les paraules del Baptista: *ecce agnus Dei!* Va exhortar tots els catòlics, i ho repetia a les seves filles i fills, als sacerdots, que

cal identificar-se amb Crist, perquè així ens ha convidat Ell i perquè així atraurem les ànimes cap a l'amor de Déu. Actualitzar la nostra fe, com el nostre Pare, precisament en el moment de la transsubstanciació, és una ajuda poderosa per fer de cada dia una missa.

Aquesta certesa que Déu vol comptar amb nosaltres pot i ha de constituir un punt de suport ferm per renovar diàriament el nostre afany apostòlic, ha de ser un impuls que ens empenyi -plens d'esperança i optimisme sobrenatural- al servei de les persones que passen al nostre costat: ***« Ens hem d'encendre en el desig i en la realitat de portar la llum de Crist, l'afany de Crist, els dolors i la salvació de Crist, a tantes ànimes de col·legues, d'amics, de parents, de coneguts, de desconeguts -siguin qualsevulles les seves opinions en coses de la terra-, per donar-los a tots una***

bona abraçada fraterna. Llavors serem robí encès, i deixarem de ser aquest no res, aquest carbó pobre i miserable, per ser veu de Déu, llum de Déu, foc de Pentecosta! » [24] .

ALGUNS CAMPS PRIORITARIS

15. Arreu del món i sempre, cal fer un apostolat profund de la intel·ligència. "Comunicar" *sobre* la veritat per "comunicar" la Veritat. Aquesta és la síntesi de tota la tasca apostòlica. No hi ha cansament en la petició a Déu -amb humilitat, amb insistència, amb confiança- que obri a la seva llum les intel·ligències i els cors. Força gent repeteixen, com els Reis: *hem vist sortir la seva estrella i venim a adorar-lo* (Mt 2, 2). Ens ho manifestaran si els que creiem en Crist ens atansem a tots amb sincera amistat, amarada de caritat i comprensió, de simpatia també humana, avalada per la vida de

pietat, i també amb agraïment pel bé que no pocs realitzen en tantes àrees.

Meravella en l'actitud dels Reis - comenta Benet XVI-, « **es que es prosternaren en adoració davant un simple nen en braços de la seva mare, no en el marc d'un palau reial, sinó en la pobresa d'una cabana a Betlem (cf. *Mt* 2, 11). Com va ser possible? Què va convèncer els Mags que aquell nen era "el rei dels jueus" i el rei dels pobles? Certament els va persuadir el senyal de l'estrella, que havien vist "en sortir", i que s'havia aturat precisament sobre d'on hi havia el Nen (cf. *Mt* 2, 9). Però tampoc hauria estat suficient l'estrella, si els Mags no haguessin estat persones íntimament obertes a la veritat. A diferència del rei Herodes, obsessionat pels desitjos de poder i riquesa, els Mags es van posar en camí cap a la meta de la seva recerca, i quan la van trobar,**

encara que eren homes cultes, es van comportar com els pastors de Betlem: reconèixer el senyal i adorar el Nen, oferint els dons preciosos i simbòlics que havien portat amb si » [25] .

No oblidem que « *Nostre Senyor s'adreça a tots els homes, perquè vagin al seu encontre, perquè siguin sants. No crida solament els Reis Mags, que eren savis i poderosos; abans ja havia enviat als pastors de Betlem, no un estel, sinó un dels seus àngels(cf. Lc 2, 9). Però, pobres o rics, savis o no tan savis, han de fomentar en l'ànima la disposició humil que permet d'escoltar la veu de Déu » [26] .*

16. Aquesta tasca no està reservada a persones que treballin en camps especialment qualificats. De gran eficàcia serà sempre l'apostolat personal de cada cristià, en l'àmbit en què habitualment es desenvolupa

la seva existència quotidiana. Per això, us suggereixo que ens aturem, en un examen personalíssim, sobre com procurem ajudar les ànimes perquè s'acostin a Déu: quina oració, quins sacrificis, quantes hores de feina ben acabada hem ofert; quines converses hem mantingut -oralment, per escrit- amb amics, parents, companys, coneguts. Encomanem aquesta santa preocupació als qui amb nosaltres conviuen, perquè la fe en l'eficàcia dels ensenyaments de Crist ens ha d'estimular a servir i estimar més els nostres germans i germanes: ningú no ens pot deixar indiferents.

L'apostolat de la intel·ligència, com dic, és tasca de tots. Però, sense perdre de vista els nombrosos camps en què resulta urgent una nova evangelització, avui és prioritari amarar de la doctrina de Crist alguns àmbits particulars. Només cal considerar les tasques dels

governants, dels científics i investigadors, dels professionals de l'opinió pública, etc. Sense oblidar que tots els homes i dones experimenten -experimentem- la necessitat d'escoltar la veu del Senyor i seguir-la.

«La lluita per l'ànima del món contemporani és enorme allà on l'esperit d'aquest món sembla més poderós», escrivia el beat Joan Pau II, a causa de l'existència «de "moderns areòpags", és a dir, de noves trones. Aquests areòpags són avui el món de la ciència, de la cultura, els mitjans de comunicació; són els ambients on es creen les elits intel·lectuals, els ambients dels escriptors i els artistes» [27] .

La investigació i l'ensenyament

17. Tot i que hem d'estar sempre oberts a tots, queda clar que donar a conèixer l'Evangelí a les persones que es mouen en ambients

intel·lectuals té una gran importància. Concretament, els qui treballen en institucions universitàries han de recordar unes paraules del Senyor, adreçades a tots, i cal considerar que especialment a ells: *vos estis lux mundi* (Mt 5, 14), heu de ser llum del món. En efecte, la seva tasca professional els col·loca a l'avantguarda de la nova evangelització. Sant Josepmaria, que tant va impulsar -fins i tot abans de 1928- l'apostolat amb intel·lectuals, escrivia: « ***La Universitat té com la seva missió més alta el servei als homes, l'ésser ferment de la societat on viu*** » [28] .

Paraules que expressen molt bé quina ha de ser la direcció apostòlica que han de seguir els que actuen en aquests ambients: ser ferment, donar llum i calor -la llum i la calor de l'Evangeli-perquè els seus amics i col·legues, els seus alumnes, amarín la seva ànima i la seva actuació amb

la bona nova de Crist, en plena fidelitat al Magisteri de l'Església. D'aquesta manera contribuïran a l'evangelització de la cultura. De perenne actualitat es demostra aquell punt de Camí: « ***Has de donar Amor de Déu i zel per les ànimes a uns altres perquè aquests, al seu torn, n'encenguin molts més que són en un tercer pla, i cadascun d'aquests últims, els seus companys de professió. Quantes calories espirituals necessites! —I, ¡quina responsabilitat tan gran si et refredes!, i —no vull ni pensar-hi—, ¡quin crim tan esgarrifós si donessis mal exemple!* » [29] .**

No permetem que caigui en el buit el sa repte de fomentar que moltes persones i institucions, a tot el món, promoguïn -empentats per l'exemple dels primers cristians- una nova cultura, una nova legislació, una nova moda, coherents amb la dignitat de la persona humana i el

seu destí a la glòria dels fills de Déu en Jesucrist (cf. 2 *Cor* 3, 18). Si tots hem de pregar i col·laborar amb tota generositat per assolir-ho, els professors d'universitat i els investigadors tenen l'obligació d'un esforç profund i perseverant, per tal d'aprofitar cadascuna de les ocasions que els proporciona l'exercici de la professió. La fe es configura, en aquest context, com el suport per avançar vers la veritat i alhora maldem, per la mateixa força de la virtut, a portar-la a tots els àmbits, i ajudar a que la rebin o l'augmentin aquells que ens envolten.

18. La investigació ocupa un lloc destacat en la feina dels professors universitaris i d'altres intel·lectuals. En aquesta tasca, el cristià entestat a la recerca i difusió de la veritat, animat pel recte afany de col·laborar en la configuració d'un saber que superi la fragmentació i el relativisme, descobreix constants

oportunitats per desenvolupar un apostolat doctrinal profund. Cap tema d'investigació, cap part de l'ampli camp de l'ensenyament és neutra des del punt de vista de la fe. Tot el nostre quefer, fins unes lliçons de ciències químiques -per posar un exemple ben gràfic- poden cooperar o no a l'extensió del regne de Crist. «

La necessària objectivitat científica rebutja justament tota neutralitat ideològica, tota ambigüïtat, tot conformisme, tota covardia: l'amor a la veritat compromet la vida i la feina sencera del científic » [30] . Si al professor, a l'investigador, el mou principalment el desig de donar glòria a Déu i de servir les ànimes, llavors la coherència cristiana del seu exemple, la disponibilitat que mostra cap a alumnes i col·laboradors, la rectitud amb què enfoca la seva tasca, l'interès per formar els seus deixebles i transmetre el seu saber,

contribueixen indubtablement a què les persones que l'escolten o que reben el ressò de la seva feina, descobreixin o palpin l'empremta dels seguidors de Crist.

D'altra banda, aquests treballs científics faciliten les relacions professionals amb investigadors prestigiosos del mateix país o d'altres països; menen a establir amistats sinceres, que són l'ambient natural de l'apostolat personal, que facilita aconseguir que els col·legues, en la seva tasca investigadora, respectin almenys els principis morals fonamentals.

Els catòlics responsables que intervenen en aquests llocs crucials per a la nova evangelització, haurien de demanar-se com arribar, en la mesura de les seves possibilitats, també als mitjans de comunicació i als fòrums d'opinió, per transmetre bona i sòlida doctrina en matèries de

la seva especialitat: col·laborant en la premsa, intervenint en programes de ràdio i de televisió o a través d'Internet, participant en activitats culturals, oferint una opinió científica autoritzada sobre temes que sorgeixen en el debat públic, etc. I, al seu torn, els catòlics que promouen empreses de comunicació i opinió pública, o treballen professionalment en aquests mitjans, han esforçar-se perquè les seves pàgines o les seves càmeres presentin, amb alçada i rigor tot allò net i recte que es realitza en aquests espais.

M'interessa que quedi ben clar que els qui intervenen en aquestes àrees han de sentir la responsabilitat de treure partit als seus talents, sense oblidar que moltes persones, amb treballs materials o aparentment de poc relleu, s'esforcen a convertir la seva ocupació en pregària a Déu, perquè els homes i dones que

compten en les àrees que dirigeixen la societat sàpiguen ser enterament responsables, conscients que Déu els demanarà comptes del seu rendiment, i han de mostrar-se molt agraïts als qui treballen, per així dir-ho, en la penombra. Ve molt al cas allò que comentava sant Josepmaria: qui té més importància, el rector d'una universitat o l'última persona que atén la manutenció de l'edifici? I es contestava sense dubtar: aquell que fa la seva tasca amb més fe, amb més afany de santedat.

Harmonia entre fe i raó

19. Els que ens sabem fills de Déu hem de propagar que no hi ha «motiu de competitivitat alguna entre la raó i la fe: una està dins de l'altra, i cadascuna té el seu propi espai de realització (...). Déu i l'home, cada un en el seu respectiu món, es troben així en una relació única. En Déu hi ha l'origen de cada cosa, en Ell

es troba la plenitud del misteri, i aquesta és la seva glòria; a l'home li correspon la missió d'investigar amb la seva raó la veritat, i en això consisteix la seva grandesa» [31] .

Manté plena actualitat l'horitzó que descrivia sant Josepmaria: « ***Sobre la base ferma d'un saber científic profund, hem de mostrar que no hi ha cap oposició entre la fe i la raó*** » [32] , sinó que, al contrari, ha d'haver una plena sintonia, perquè els dos àmbits de coneixement procedeixen de Déu, del Logos creador que, a més, s'ha fet home.

A la Carta apostòlica *Novo millennio ineunte* , Joan Pau II va escriure: «Per l'eficàcia del testimoni cristià, especialment en aquests camps delicats i controvertits, és important fer un gran esforç per tal d'explicar adequadament els motius de les posicions de l'Església, subratllant, sobretot, que no es tracta d'imposar

als no creients una perspectiva de fe, sinó d'interpretar i defensar els valors radicats en la naturalesa mateixa de l'ésser humà. Llavors la caritat esdevindrà necessàriament en servei a la cultura, a la política, a l'economia, a la família, perquè a tot arreu es respectin els principis fonamentals, dels quals depèn el destí de l'ésser humà i el futur de la civilització» [33] . Per aquesta tasca, cal do de llengües, que s'aconsegueix quan s'invoca amb fe l'Esperit Sant i es posen els mitjans humans.

De tots és coneguda la plena llibertat que, dins de la doctrina catòlica, l'Església reconeix als seus fills en la pròpia actuació professional i en tant que ciutadans, com els altres ciutadans. La sensibilitat cap als problemes humans, el sentit sobrenatural per judicar-los i resoldre'ls cristianament, a la llum de consciència ben formada, ha d'esperonar la responsabilitat

apostòlica personal, per aportar al debat científic una visió més humana i sempre cristiana. Per això, convé abordar amb rectitud seriosa aquells treballs que presenten especial rellevància doctrinal i ètica, en les àrees científiques i humanistes pròpies de cada un. La crisi moral per la qual travessa la societat, i la necessitat perenne d'evangelitzar, fan encara més urgent que els investigadors cristians no s'aturin en aquesta tasca i desenvolupin amb constància i profunditat aquests temes, per contribuir a resoldre correctament els problemes actuals.

La moralitat pública

20. Un altre repte prioritari d'evangelització és el de la moralitat pública. Un dels obstacles que amb major virulència s'oposa al regnat de Crist, en les ànimes i en tota la societat, s'alça amb l'onada de sensualitat que envaeix els costums,

les lleis, les modes, els mitjans de comunicació, les expressions artístiques. Per frenar aquest atac virulent, a més de pregar i de convidar a pregar, de reparar i de moure a la reparació, moguts per una responsabilitat cristiana i també humana, hem de mobilitzar moltes persones -catòlics o no, però homes i dones de bona voluntat- instant-los que sentin la urgència de fer quelcom. Sobren els laments estèrils, i molt més qualsevol actitud d'indiferència, de conformar-se amb no causar personalment el mal. Per contra, a tota hora es presenta el moment propici de llançar-se amb més empena a un apostolat capil·lar, a una mudança radical, començant per la mateixa vida, la mateixa llar, el mateix ambient professional.

Escoltem l'Apòstol dels gentils, que ens exhorta: *a no deixar perdre la gràcia que heu rebut de Déu*. Perquè diu: " *T'he escoltat a l'hora favorable,*

*t'he ajudat el dia de la salvació ". Ara és l'hora favorable, ara és el dia de la salvació (2 Cor 6, 1-2). Hem de procedir els cristians amb la seguretat de la fe, precisament per guarir tot allò que al nostre voltant desentona amb la llei de Déu, sense respectes humans, sense por que es noti la nostra condició de persones convençudes de la nostra fe. Hi ha valors que no són negociables, com repetides vegades ha manifestat Benet XVI: « **La protecció de la vida en totes les seves etapes, des del moment de la concepció fins a la mort natural, el reconeixement i promoció de l'estructura natural de la família, com unió entre un home i una dona basada en el matrimoni, i la seva defensa contra els intents d'equiparar jurídicament a formes radicalment diferents d'unio que, en realitat, la perjudiquen i contribueixen a la seva desestabilització, enfosquant el seu caràcter particular i el seu***

irreemplaçable paper social; la protecció del dret dels pares a educar els fills » [34] .

El papa aclaria que « aquests principis no són veritats de fe, encara que rebin de la fe una llum i confirmació nova. Estan inscrits en la mateixa naturalesa humana i, per tant, són comuns a tota la humanitat. L'acció de l'Església en la seva promoció no és, doncs, de caràcter confessional, sinó que s'adreça a totes les persones, prescindint de la seva afiliació religiosa. Aquesta acció és tant més necessària com més es neguen o tergiversen aquests principis, perquè això constitueix una ofensa contra la veritat de la persona humana, una ferida greu causada a la justícia mateixa » [35] .

21. Idèntic raonament, amb igual motiu, cal sostenir sobre punts essencials de la doctrina cristiana

que pateixen, en els nostres dies, un assetjament intolerant per part de grups de persones cegament obstinades a eliminar el sentit religiós de la societat civil.

Desgraciadament n'abunden els exemples; des d'atacs bastos a Jesucrist, a qui miren de posar en ridícul, fins acusacions calumnioses contra l'Església, els ministres, les institucions.

La tasca del cristià, que vol ser coherent amb la seva vocació, és mostrar el Crist als altres, saber-se altaveu -primer amb l'exemple, però també amb la paraula oportuna- dels ensenyaments de l'Església, especialment en els temes més debatuts a l'opinió pública. Ve a la memòria allò que tan clarament va exposar Mons. Álvaro: «Així com cal escombrar primer la pròpia casa (...), cada un ha d'examinar com es preocupa d'aquesta comesa eminentment cristiana» [36] .

Paraules que sonen com un ressò de la predicació de l'Apòstol als primers fidels : *Aquesta és la voluntat de Déu: que visqueu santament (...) que cadascú sàpiga dominar el seu propi cos amb santedat i amb respecte, sense deixar-se endur per la passió com fan els pagans que no reconeixen Déu. Que ningú no perjudiqui els altres germans (...) En efecte, Déu ens ha cridat a viure santament i no de manera impura (1 Ts 4, 3-7).*

La recomanació de sant Pau adquireix singular relleu en les circumstàncies presents. Resulta impossible, en efecte, lluitar eficaçment contra aquesta onada llefiscosa i bruta que pugna per embolicar-ho tot, si en el nostre interior s'admet alguna complicitat - encara que sembli petita-amb aquestes « ***coses perverses, que pugen i pugen, bullint dintre teu, fins a voler ofegar amb la seva fragrant podridura els grans*** »

ideals, els manaments sublims que el mateix Crist t'ha posat dins el cor » [37] .

Amb el mateix relleu, el text de sant Gregori Nazianzè destaca allò que el beat Joan Pau II citava en la seva exhortació apostòlica sobre la missió dels bisbes. Així s'expressava aquest pare i doctor de l'Església: «Primer purificar-se i després purificar, primer deixar-se instruir per la saviesa i després instruir, primer esdevenir llum i després il·luminar, primer acostar-se a Déu i després portar els altres a Ell; primer ser sants i després santificar» [38] .

Perquè no ens considerem millors que els altres -i no ens equivoquem en aquesta apreciació-, ens convé tornar una vegada i una altra a tractar d'adequar el més perfectament possible la nostra situació personal a la doctrina de Jesucrist. Hem de persuadir-nos que,

primer, hem de lluitar en el nostre interior, decidits de veritat a conformar amb el voler de Déu els nostres pensaments, projectes, paraules i obres, fins els més petits: "***La lluita té un front dins de nosaltres mateixos, el front de les nostres passions. Vigila qui lluita interiorment, per apartar-se decididament de l'ocasió de pecat, d'allò que pot debilitar la fe, esvair l'esperança o desmillorar l'amor*** » [39] .

22. Aquí se centra -se centrarà sempre- un punt d'examen diari per als mesos propers. Com és la nostra lluita per la santedat? ¿Descendim a detalls concrets, en sintonia amb allò que ens suggereixen a la direcció espiritual personal? ¿Acudim sovint al Senyor, implorant una fina delicadesa de consciència -que en res coincideix amb els escrúpols-, per descobrir les petites clivelles en els murs de l'ànima, per les quals

intenta introduir-se l'enemic restant
eficàcia també a la nostra tasca
apostòlica? ¿Ens omple d'alegria la
possibilitat de trobar nous punts de
lluita, per afrontar-los decididament,
esportivament, sostinguts per la
gràcia de Déu?

*Non enim vocávit nos Deus in
immundítiam sed in sanctificatiónem*
(1 Ts 4, 7). Ens ha cridat Déu, no a la
immundícia, sinó a la santedat. Tot i
que pretenguin inculcar una altra
cosa alguns mitjans de comunicació o
desviacions de qualsevol tipus -amb
la complicitat, en primer terme, de
les nostres tendències desordenades-,
la lluita per la netedat de conducta es
mostra sempre atractiva, sempre
possible; per tant, en qualsevol
circumstància pot i ha de proposar-se
aquest ideal a cada persona, per
aparentment lluny que es trobi
d'aquesta meta. No hi ha criatura
humana que no cerqui un agafador
on agafar-se, en aquest mar d'onades

i tempestes que travessa la nostra època, i que realment no és una situació nova. Els cristians tenim la immensa fortuna i capacitat de transmetre aquesta seguretat, que molts anhelan potser sense adonar-se'n. Seguim endavant, lluitant amb alegria les batalles del Senyor (cf. 1 *Mac* 3, 2), *in hoc pulcherrimo caritatis bello* , en aquesta bellíssima lluita de caritat de la qual el desenllaç feliç es troba plenament assegurat, amb la victòria del Senyor, per als qui es mantenen fidels al seu amor.

23. Benet XVI ha subratllat recentment la importància de recórrer habitualment al sagrament de la penitència. Parlant a sacerdots i candidats al sacerdoci, en el context de l'Any de la fe, afirmava que « **la celebració del sagrament de la reconciliació és per si mateixa anunci i per això camí que cal recórrer per a l'obra de la nova evangelització. En quin sentit la**

**confessió sacramental és "camí
"per a la nova evangelització? En
primer lloc perquè la nova
evangelització treu limfa vital de
la santedat dels fills de l'Església,
del camí quotidià de conversió
personal i comunitària per
conformar-se cada vegada més
profundament a Crist. I hi ha un
vinde estret entre santedat i
sagrament de la reconciliació,
testimoniad per tots els sants de la
història. La conversió real del cor,
que és obrir-se a l'acció
transformadora i renovadora de
Déu, és el "motor" de tota reforma
i es tradueix en una veritable força
evangelitzadora. A la confessió el
pecador penedit, per l'acció
gratuïta de la misericòrdia divina,
és justificat, perdonat i santificat;
abandona l'home vell per revestir-se
de l'home nou. Només qui s'ha
deixat renovar profundament per
la gràcia divina pot portar en si**

mateix, i per tant anunciar, la novetat de l'Evangelí » [40] .

La institució familiar

24. A l'Obra, hem de desenvolupar-nos sempre amb l'optimisme i amb la visió sobrenatural que van annexos a la filiació divina, però no podem ignorar que, a hores d'ara, un dels àmbits més amenaçat per l'onada de l'hedonisme és la família. Entre els seriosos perjudicis que aquesta situació produeix, salta als ulls l'augment de les infidelitats matrimonials i la creixent dificultat perquè la gent jove es trobi en condicions d'escoltar i de seguir la crida de Déu, sobretot al celibat apostòlic. Per això, avui es revela especialment urgent i necessària una **«croada de virilitat i de puresa »** [41] , en els diferents nivells de la societat.

En aquesta lluita de netedat, com en totes les altres virtuts, adquireix gran

importància la delicadesa per practicar personalment aquesta afirmació joiosa que és la santa puresa, dins l'estat de cada un, i també per no descuidar la influència que hom pot exercir mitjançant l'apostolat d'amistat i de confiança. A més, sempre són útils els estudis interdisciplinaris sobre com promoure que moltes persones i institucions, arreu del món, fomentin -seguint l'exemple dels primers cristians- una nova cultura, una nova legislació, una nova moda, a les quals em referia abans.

Caldrà pregar amb perseverança, caldrà treballar molt, per assolir un objectiu tan ambiciós. Però així, els cristians es forgen les metes: magnànimes en els desitjos i adaptades a la realitat d'allò que individualment s'està en condicions d'assolir. Hem de convèncer-nos que cadascun està capacitat per arribar a més, a força més del que pensem, a

força de coses petites -afirmacions, exemples, santa intransigència- en el propi ambient. Em ve a la memòria una imatge que feia servir sant Josepmaria a propòsit del problema ecològic. La faig present aquí, perquè em sembla molt il·lustrativa del que vaig comentant.

« Recentment els deia als vostres germans grans, recordant que hem xerrat tantes vegades de barques i de xarxes, que ara es parla i s'escriu molt en tots els llocs d'ecologia. I es dediquen, en els rius i en els llacs, i en tots els mars, a prendre mostres d'aigua, a analitzar-les... Gairebé sempre el resultat és que allò està en males condicions: els peixos no disposen d'un ambient sa, habitable. Quan hem parlat de barques i de xarxes, vosaltres i jo ens referíem sempre a les xarxes de Crist, a la barca de Pere, i a les ànimes. Per alguna cosa va dir el

*Senyor: veniu amb mi, que jo us
faré pescadors d'homes (Mt 4, 19).
Doncs, pot passar que algun
d'aquests peixos, d'aquests homes,
veient què està succeint a tot el
món i dins l'Església de Déu,
davant aquest mar que sembla
cobert d'immundícia, i davant
aquests rius plens com de baves
repugnants, on no troben aliment
ni oxigen, si aquests peixos
pensessin -i estem parlant d'uns
peixos que pensen, perquè tenen
ànima-, se'ls podria ocórrer de
dir: prou, jo dono un salt, i ¡fora!
No paga la pena viure així. Me'n
vaig a refugiar-me a la riba, i allí
donaré unes alenades, i respiraré
una miqueta d'oxigen. Prou! No,
fills meus, nosaltres hem de seguir
enmig d'aquest món podrit, enmig
d'aquest mar d'aigües tèrboles,
enmig d'aquests rius que passen
per les grans ciutats i pels
llogarets, i que no tenen en les
seves aigües la virtut d'enfortir el*

cos, d'apagar la set, perquè enverinen. Fills meus, enmig del carrer, enmig del món hem de ser sempre, mirant de crear al nostre voltant un recer d'aigües netes, perquè vinguin altres peixos, i entre tots anem ampliant el recer, purificant el riu, tornant la seva qualitat a les aigües del mar »
[42] .

25. Enmig de conjuntures socials i morals semblants o pitjors que les que travessem ara, va començar l'Església amb l'afany de canviar l'atmosfera del decadent Imperi Romà, i així hem de treballar els cristians sempre, cercant amb decisió portar l'ambient de Crist a la humanitat.

En aquesta comesa juguen un paper insubstituïble els pares i les mares de família: el seu afany per imprimir un to profundament cristià a casa i en l'educació dels fills, farà d'aquestes

famílies focus de conducta cristiana, recers d'aigües netes que influiran en molts matrimonis, facilitant d'altra banda que brollin vocacions de lliurament a Déu al sacerdocí i en les realitats eclesials més diverses, tant en l'àmbit civil com en la vida consagrada, i noves « **llars lluminoses i alegres** », com comentava sant Josepmaria.

Als pares i mares de família els correspon per dret propi -insisteixo- una gamma àmplia d'apostolat personal amb diverses manifestacions. I res més lògic que lliurement s'associïn a moltes persones que experimenten problemàtiques similars, per afrontar aquesta situació de clara transcendència: l'ús del temps lliure, l'esbarjo i la diversió, els viatges, la promoció de llocs adequats perquè les filles i els fills vagin madurant humanament i espiritualment, etc. Als matrimonis amb fills en edat

escolar, els competeix -com a part molt important de la seva responsabilitat educativa- l'elecció i fins i tot la promoció d'escoles i clubs juvenils; i a més és evident la gran importància de la seva intervenció activa en la marxa dels centres escolars que freqüenten els nois o noies, utilitzant tots els instruments que la llei posa a les seves mans, per orientar-los adequadament.

En aquests últims temps, després de molts anys de propaganda a favor de la coeducació, s'està obrint camí la idea que l'educació separada de nens i nenes, en els nivells primari i mitjà, resulta beneficiosa per a la formació de les noves generacions. Convé no desentendre's d'aquesta tasca, i afavorir la tasca d'investigació i de divulgació -en els aspectes jurídic, pedagògic i d'opinió pública- per mostrar la legitimitat i avantatges d'aquesta manera de procedir, que comporta un gran respecte cap a les

nenes i els nens, cap a les noies i els nois adolescents, i una comprovada eficàcia educativa, i també de formació humana.

26. Igualment, en aquest context, cal un recte concepte de la llibertat, ja que sovint s'identifica equivocadament aquest do amb la simple capacitat de triar allò que més ve de gust en cada moment, el que satisfà el caprici o la comoditat, sense considerar el seu íntim lligam amb la veritat. La llibertat, un gran bé natural, restà debilitada pel pecat, però Crist la va sanar amb la gràcia i la va elevar a la categoria de la nova i veritable llibertat sobrenatural: la dels fills de Déu (cf. *Rm* 8, 18-19. 21). Sant Josepmaria, precisament perquè se sabia i se sentia molt fill de Déu Pare -filiació que comporta la veritat més íntima de l'home i de la dona-, va arribar a assolir una comprensió especialment fonda de la llibertat cristiana, i va posar en guàrdia

contra « *l'engany dels qui es conformen amb una trista cridòria: llibertat, llibertat! Molts cops -advertia-, dins aquest mateix clam, s'hi amaga una tràgica servitud: perquè l'elecció que s'estima més l'error, no allibera; és Crist l'únic que allibera (cf. Ga 4, 31), ja que només Ell és el Camí, la Veritat i la Vida. (cf. Jn 14, 6) »*

[43] . I afegia: « *La llibertat adquireix el seu autèntic sentit quan s'exercita en servei de la veritat que rescata, quan s'esmerça cercant l'amor infinit de Déu, que ens deslliga de tota servitud »* [44] .

Com a ciutadans responsables, els cristians hem de fer tot el possible per defensar i promoure la llibertat pròpia i la dels altres, i -ahora- ajudar a tots a descobrir aquesta nova llibertat: *hac libertáte nos Christus liberávit* (Gal 5, 1), amb la qual Crist ens ha alliberat. Es tracta

d'una de les tasques més urgents de la nova evangelització. Ja he recordat que les persones que han de santificar-se en l'estat matrimonial juguen un paper insubstituïble en aquesta començada, però desitjo recalcar que l'obligació de difondre la recta doctrina sobre el matrimoni i la família incumbeix la responsabilitat de cadascuna i de cadascun.

CONÈIXER I PROFESSAR LA FE

27. Tots els esforços per dur a terme la nova evangelització -sigui en l'apostolat de la intel·ligència, sigui en els camps prioritaris que acabo d'assenyalar- han de sustentarse en el sòlid fonament de la fe. Sense fe, en efecte, és impossible agradar a Déu (*He* 11, 6), diu la Sagrada Escripura.

Aquesta virtut teològica, porta de la vida cristiana, demana l'adhesió lliure de l'intel·lecte, i condueix a la fidelitat plena a la Voluntat de Déu,

actualitzada amb les veritats que ens ha revelat, transmetent la seguretat que han de ser acceptades per la mateixa autoritat del Creador que, com narren els passatges expressos del Gènesi, només ha volgut el bé de tota la creació. Per això, la fe seriosament assumida i practicada, estimula una continuada confiança, plena, en Déu, que ens assegura –a l'exercitar-nos en aquest abandó lliure i responsable- la participació en la seva mateixa vida divina, que se'ns ha comunicat amb aquestes veritats com a camí per assolir la unió amb el mateix Déu.

« En aquesta perspectiva, l'Any de la fe és una invitació a una autèntica i renovada conversió al Senyor, únic Salvador del món. Déu, en el misteri de la seva mort i resurrecció, ha revelat en plenitud l'amor que salva i crida els homes a la conversió de vida mitjançant la remissió dels pecats (cf. Ac 5,31).

Per a l'apòstol Pau, aquest amor porta l'home a una nova vida: «Pel baptisme hem estat sepultats amb ell i hem participat de la seva mort, perquè, així com Crist, per l'acció de la glòria del Pare, va ressuscitar d'entre els morts, també nosaltres emprenguem una vida nova» (*Rm* 6,4). Gràcies a la fe, aquesta vida nova plasma tota l'existència humana en la novetat radical de la resurrecció » [45] .

Exemples de fe

28. L'epístola als Hebreus posa davant els nostres ulls una successió d'homes i dones fidels que, al llarg de la història de la salvació, des del just Abel, van creure en Déu i es van adherir a Ell amb totes les energies de la seva intel·ligència i de seva voluntat, esmerçant joiosament l'existència en el seu servei (cf. *He* 11, 4-40). Hi destaca la figura d'Abraham, *el nostre pare en la fe* [46] , de qui

hem d'aprendre també la fortalesa de la seva esperança en Déu, perquè tots hem de créixer en vida teològica al llarg dels pròxims mesos, fiant-nos més i més dels mitjans que ens menen al Cel, i demanant amb fermesa a la Trinitat que ens augmenti la fe, l'esperança, la caritat.

Quan es trobava a la ciutat d'Ur, a Caldea, «Abraham va sentir la paraula del Senyor que l'arrencava de la seva terra, del seu poble, i en certa manera de si mateix, per fer-ne un instrument del disseny de salvació que abastava el futur del poble de l'aliança i, fins i tot, de tots els pobles» [47] . Immediatament, sense una vacil·lació, el patriarca es va posar en camí.

Gràcies a la fe, Abraham, cridat per Déu, va obeir i se n'anà cap al país que havia de rebre en herència. Abraham sortí sense saber on anava. Gràcies a la fe, va residir com a estranger a la

terra promesa, vivint en tendes amb Isaac i Jacob, hereus com ell de la mateixa promesa. És que esperava aquella ciutat ben fonamentada que té Déu mateix com a arquitecte i constructor. Gràcies a la fe, també Sara, que era estèril, va obtenir la capacitat de fundar un llinatge, tot i que li havia passat l'edat; és que va posar la confiança en aquell que li havia fet la promesa. Per això, d'un sol home, Abraham, que ja era a les portes de la mort, en nasqué una descendència tan nombrosa com les estrelles del cel i com els grans de sorra de la platja (He 11, 8-12).

La mateixa epopeia de creure fermament continua i es desenvolupa -amb una intensitat i extensió major- en el Nou Testament. Mestra inigualable se'ns mostra la Verge santíssima, que " **per la fe, va acollir la paraula de l'àngel i va creure en l'anunci que seria la Mare de Déu en obediència del seu**

lliurament (cf. *Lc* 1, 38). En la visita a Elisabet va entonar el seu càntic de lloança a l'Onnipotent per les meravelles que fa en els qui s'encomanen a Ell (cf. *Lc* 1, 46-55). Amb goig i tremolor va infantar el fill únic, mantenint intacta la virginitat (cf. *Lc* 2, 6-7). Confiada en el seu espòs Josep, va portar Jesús a Egipte per salvar-lo de la persecució d'Herodes (cf. *Mt* 2, 13-15). Amb la mateixa fe va seguir el Senyor en la predicació i va romandre amb ell fins al Calvari (cf. *Jn* 19,25-27). Amb fe, Maria va assaborir els fruits de la resurrecció de Jesús i, guardant tots els records en el cor (cf. *Lc* 2, 19.51), els va transmetre als Dotze, reunits amb ella al Cenacle per a rebre l'Esperit Sant (cf. *Ac* 1, 14; 2, 1-4) » [48] .

Per això, meditar i endinsar-se en la fe de Maria ens porta i ajuda a sentir la dependència total que tenim de

Déu; dependència que ens fa entendre que, agafats fermament a la seva mà, ens tornem capaços de complir meravelles, amb un relleu extraordinari per la nostra mateixa existència, per l'Església, per a la corredempció que ens ha estat confiada, un relleu extraordinari que baixa lògicament als quefers i petiteses, aparentment més indiferents, ja que amb Déu *possumus!* , ho podem tot, i sense Ell, *nihil*, res.

Per la fe, els Apòstols ho van deixar tot per seguir el Mestre . De la mateixa manera van actuar els deixebles de la primera hora, i els màrtirs que van lliurar la vida per testimoniar l'Evangelí, i innombrables cristians de tots els temps, també recents. « **Per la fe, homes i dones de tota edat, els noms dels quals estan escrits en el llibre de la vida (cf. Ap 7, 9; 13, 8), han confessat al llarg dels segles la**

**bellesa de seguir el Senyor Jesús
allí on se'ls cridava a donar
testimoniatge del seu ser cristians:
a la família, a la feina, en la vida
pública i en l'exercici dels
carismes i ministeris que s'els
confiaven » [49] .**

L'exemple de sant Josepmaria

29. Fixem els nostres ulls en la història de l'Església, en la qual mai no han faltat homes i dones que han estat instruments en les mans de Déu per donar nou impuls i vitalitat a la fe del poble cristià en moments de dificultat. Jo penso en l'exemple del nostre fundador. Sant Josepmaria va meditar molt sobre la figura i la resposta d'aquells predecessors nostres en la fe. Per això, com el patriarca Abraham, el nostre Pare va abandonar els seus projectes nobles i, obedient a la veu divina, es va fer pelegrí per tots els camins del món, per ensenyar als germans i germanes

una doctrina « ***vella com l'Evangelí i com l'Evangelí nova*** » [50] : que Déu ens convoca a tots a ser sants en la feina i en les circumstàncies de la vida quotidiana, enmig de les realitats temporals. Va ser un home, un sacerdot, de fe i d'esperança: virtuts que, juntament amb la caritat, el Senyor va infondre progressivament en la seva ànima. Per conrear aquesta fe gegant i aquesta gran esperança, va aconseguir la capacitat de dur a terme la missió que havia rebut, i avui són innombrables -com les estrelles del cel, com les sorres de la platja (Gn 22, 17)- les persones de diferent edat, raça i condició que es nodreixen d'aquest esperit i cerquen així la glòria de Déu.

L'existència de sant Josepmaria manifesta que cada jornada nostra pot i ha de ser temps de fe, d'esperança, d'amor, sense concessions a l'egoisme. Convé,

doncs, que ens preguntem com es manifesten les virtuts teologals en el nostre capteniment diari: si sabem reconèixer la mà provident del nostre Pare Déu en totes les circumstàncies, tant en les que es presenten amb un aspecte favorable com en aquelles que semblen adverses; és a dir, si estem fermament convençuts que *ó mnia possibília credénti* (Mc 9, 23), que tot és possible al qui creu, encara que no tingui mèrits personals i mitjans humans; si som optimistes en l'apostolat, amb un optimisme sobrenatural basat en la convicció que -com afirma l'Apòstol- *ómnia possum in eo, qui me confórtat* (Fl 4, 13), tot ho podem en Crist, que és la nostra fortalesa.

Potser hàgim de concloure que encara no ens exercitem amb suficient intensitat en aquestes virtuts. Cal, llavors, aplicar les consideracions de sant Josepmaria: «

***Ens falta fe. El dia que visquem aquesta virtut —tot confiant en Déu i en la seva Mare—, serem valents i lleials. Déu, que és el Déu de sempre, obrarà miracles per mitjà de les nostres mans. —
¡Dóna'm, oh Jesús, aquesta fe, que de debò desitjo! Mare meva i Senyora meva, Maria Santíssima, fes que jo cregui! » [51] .***

El nostre Pare va implorar moltes vegades, per a si mateix, per als seus nombrosos fills i filles, i per a tots els cristians, el creixement en les virtuts teologals: *adáuge nobis fidem, spem, caritátem!* , augmenta'ns la fe, l'esperança i l'amor, deia cada dia, demanant també -sense paraules, amb el cor- mentre alçava l'Hòstia o el calze a la santa missa. El movia l'única finalitat de ser millor servent -i que fóssim millors servents- de Déu i de les ànimes en qualsevulla hora i situació. En això rau, insisteixo, el pressupost necessari perquè el

caminar de l'Església s'ompli de nous fruits, ara i sempre. Com escriu el papa, « **desitgem que aquest Any susciti en tot creient l'aspiració a confessar la fe amb plenitud i convicció renovada, amb confiança i esperança** » [52] .

« **Reflexionar sobre el mateix acte amb què es creu -afegeix el Papa-, és un compromís que tot creient ha de fer seu, sobretot en aquest Any . No és casualitat que els cristians, en els primers segles, estiguessin obligats a aprendre de memòria el Credo. Això els servia com a oració quotidiana per a no oblidar el compromís assumit amb el baptisme** » [53] .

Demandar la fe i aprofundir en aquesta virtut

30. Al llarg d'aquests mesos -tant de bo aconseguim crear aquest ànim per sempre-, en resar el Credo en la missa i en altres moments, maldem

per professar la fe de l'Església amb més consciència, amb una atenció més immediata a les paraules i al seu significat. També suposarà una gran ajuda l'estudi i la freqüent meditació dels diversos articles que componen el Símbol. Entre els mitjans que Benet XVI suggereix per donar relleu i veritable eficàcia a aquest temps, un de primordial importància es concreta en l'estudi del Catecisme de l'Església catòlica -o també del seu Compendi-, preciosa herència del concili Vaticà II, on es recullen de manera completa, orgànica i ordenada totes les veritats de la doctrina catòlica.

« Hi ha una unitat profunda entre l'acte amb què es creu i els continguts als quals donem el nostre assentiment » [54] . El coneixement dels continguts de la fe és essencial per poder donar-los el propi assentiment, per adherir-se plenament amb la intel·ligència i la

voluntat a allò que proposa l'Església; aquesta acceptació implica, per tant, que, quan es creu, s'acull lliurement tot el misteri de la fe, ja que Déu mateix garanteix la seva veritat en revelar i oferir a la nostra raó el seu misteri d'amor.

« Per altra part -continua el papa-, no podem oblidar que algunes persones del nostre context cultural, tot i que no reconeixen en ells el do de la fe, cerquen amb sinceritat el sentit últim i la veritat definitiva de la seva existència i del món. Aquesta recerca és un autèntic «preàmbul» de la fe, perquè porta les persones pel camí que mena al misteri de Déu » [55] .

No defallim en el magnífic intent de descobrir les inquietuds espirituals que habiten en totes les ànimes, per oferir-los la formació oportuna que sadolli la seva set de la Veritat. Especialment en els temps actuals,

adquireix seriosa importància ensenyar o recordar, als qui tractem per un motiu o un altre, que la vida terrenal és una etapa transitòria de l'existència humana. Déu ens ha creat per a la vida eterna, ens ha destinat a participar de la seva mateixa Vida divina, arribant així a un goig complet i inacabable. Aquest do de la Trinitat Santíssima només s'aconsegueix en plenitud després de la mort corporal, però comença ja aquí baix. Aquesta és la vida eterna: que us coneguim a vós, *l'únic Déu veritable, i Jesucrist, a qui Vós heu enviat (Jn 17, 3). Qui menja la meva carn i beu la meva sang té vida eterna i Jo el ressuscitaré el darrer dia (Jn 6, 54).*

31. En els propers mesos se'ns presenta una nova oportunitat de meditar amb profunditat el misteri de Jesucrist. Amb les seves obres i les seves paraules, Jesús ens ha manifestat el Pare i ens ha mostrat el

camí que a Ell condueix; ens ha facilitat el necessari per assolir l'objectiu: l'Església, amb els seus sagraments i institucions, i, més encara, ens ha enviat l'Esperit Sant que, habitant per la gràcia en les ànimes, impulsa constantment els homes cap a la casa del Pare. Tot brolla com a fruit de la benevolència divina, perquè en això consisteix l'amor: no som nosaltres qui ens hem avançat a estimar Déu; ell ens ha estimat i ha enviat el seu Fill com a víctima propiciatòria pels nostres pecats (1 Jn 4, 10).

Convencem-nos del paper fonamental de meditar i de convidar els altres a meditar aquesta veritat essencial: « **Déu ens estima!**:

l'Omnipotent, el Totpoderós, el qui ha fet el cel i la terra » [56] .

Meravellem-nos i agraïm aquest impressionant anunci, que hem de difondre arreu mitjançant una catequesi universal. Precisament

aquesta paraula, catequesi, en la seva etimologia grega més literal, significa "fer sentir a les orelles" un missatge; per als cristians, el mètode d'ensenyament utilitzat per l'Església i en els primers moments, des que va començar a transmetre a la humanitat la margarida preciosíssima i el tresor de la salvació, com explicava el Mestre. Així, escoltant, van acollir la bona nova els primers deixebles del Senyor, i la van transmetre a altres de manera que comprometia l'estimar i l'obrar dels qui la sentien i la incorporaven a la seva conducta.

I de la mateixa manera hem de captenir-nos ara, després de vint segles de cristianisme: fer ressonar la Veritat portada per Jesucrist al cor de les persones amb qui coincidim en el nostre camí per la terra, i també - mitjançant la pregària- en els qui no tractem personalment. A cada un, a cadascuna, de la manera oportuna,

hem de manifestar-li: Déu ha pensat en tu des de tota l'eternitat! Déu t'estima! Déu ha preparat per a tu un lloc inefable, el Cel, on Ell mateix, se't lliurarà en possessió i gaudi eterns, saciarà amb escreix les ànsies de felicitat que nien en el teu cor!

32. No cal donar per suposades aquestes veritats fonamentals. Moltes persones no coneixen Déu o s'han format una idea equivocada d'Ell. Uns s'imaginen un Déu gelós del compliment de la llei, sempre prompte al càstig, o un Déu a qui s'acudeix només en cas de necessitat; altres pensen en un Déu tancat en la seva mateixa felicitat, molt lluny de les penes i angoixes dels homes... No deixem de preguntar-nos si, per la nostra alegria i la nostra pau, els que ens veuen poden tocar la bondat del Senyor amb els seus fills.

Tots necessitem reforçar constantment « *aquesta base*

d'idees clares sobre els temes fonamentals, per estar en condicions d'il·luminar tantes intel·ligències i de defensar l'Església dels atacs, que de vegades rep de totes bandes: idees clares sobre les veritats dogmàtiques i morals ; sobre les exigències de la família i de l'ensenyament cristià, sobre els drets a la feina, al descans, a la propietat privada, etc. sobre les llibertats fonamentals d'associació, d'expressió, etc. D'aquesta manera podreu experimentar joiosament la veritat d'aquelles paraules: veritas liberabit vos (Jn 8, 32), perquè la veritat us donarà alegria, pau i eficàcia » [57] .

Demanem fermament a l'Esperit Sant que ens assisteixi, perquè sapiguem presentar un testimoni convincent, i exposar -segons la ciència i la formació de cadascú- els arguments

racionals que ajudin cada criatura a obrir la ment a la Veritat. Preguem amb confiança perseverant. Aquest punt s'alça com el més important, i recordem la promesa del Senyor: us asseguro que si dos de vosaltres es posen d'acord en la terra sobre qualsevol cosa que vulguin demanar, el meu Pare del cel la concedirà (*Mt* 18, 19). Si romanem ben units en la pregària, fent pinya com un exèrcit en ordre de batalla (*Ct* 6, 4), una lluita de pau i d'alegria, aconseguirem del Cel allò que demanem a Déu.

Comentant el verset de l'Evangelí, que acabo de transcriure, Benet XVI assenyala que « **el verb que usa l'evangelista per dir "es posen d'acord"(...) fa referència a una "simfonia "de cors. Això influeix en el cor de Déu. L'acord en la pregària resulta important perquè l'aculli el Pare celestial » [58] .** Mantinguem-nos sempre molt units

al Papa i les seves intencions, ja que d'aquesta manera ens atansarem més a Crist i, amb Ell, per l'Esperit Sant, la nostra pregària arribarà eficaçment a Déu Pare.

FORMACIÓ DOCTRINAL

33. El nostre Pare enumerava cinc aspectes fonamentals de la formació: humana, doctrinal-religiosa, espiritual, apostòlica i professional. L'Any de la fe ens ofereix, de manera molt destacada, una invitació a reflexionar de nou sobre la nostra formació doctrinal. I això, per la senzilla raó que tota aquesta formació s'adreça, des de diverses perspectives, a fer-nos aprofundir personalment en els continguts de la fe i en el sentit de la fe mateixa; i d'aquesta manera, per la mediació d'aquest renovat *intellectus fidei*, puguem anunciar i proposar de manera adequada, a col·legues i

amics, el misteri de l'amor de Déu en Jesucrist.

Formació en la doctrina de l'Església

34. Per això, el nostre fundador va sintetitzar, amb frase gràfica, l'activitat fonamental de l'Obra: « **donar doctrina** ». D'aquí el constant esforç gustós per assegurar als fidels de la Prelatura l'aliment de la formació, especialment en l'aspecte doctrinal-religiós. Penso en el goig del nostre Pare, en contemplar des del Cel com ininterrompudament s'organitzen aquestes classes, d'acord amb els plans i les necessitats de cada lloc. A tots us recordo el que ens repetia insistentment, perquè se'ns gravés a fons: « **Poseu molt interès a assimilar la doctrina que se us dóna, de manera que no s'estanqui, i sentiu la necessitat i el deure gustós de dur a altres ments la formació que rebeu,**

***perquè qualli en bones obres,
plenes de rectitud, també en els
cors d'altres » [59] .***

Per servir, servir , comentava molt freqüentment sant Josepmaria, utilitzant els diversos significats d'aquest verb *servir* : ser útil als altres i tenir capacitat real per afrontar les diferents circumstàncies. Resumia en aquesta frase la importància de preparar-se bé, en tots els terrenys, desitjosos de prestar una efectiva col·laboració als plans de Déu i a l'Església. « ***Per poder servir les ànimes, en primer lloc, hem de servir nosaltres, és a dir, formar-nos. Si no, no serem bons instruments, no servim » [60] .***

Aplicat a la nostra finalitat apostòlica: només serveix qui té i conrea una fe viva i il·lustrada, perquè només des d'aquesta fe pot *servir* a l'apostolat de l'Obra i a la formació doctrinal dels altres.

Convençut d'aquesta perenne necessitat, sant Josepmaria va fixar les pautes per a la formació doctrinal-religiosa dels fidels de l'Obra i les va desenvolupar gradualment. Repassem el nostre tracte amb el Senyor el que sense interrupció ens exposava. « ***Els fins que ens proposem corporativament són la santedat i l'apostolat. I per assolir aquests fins necessitem, per sobre de tot, una formació. Per a la nostra santedat, doctrina, i per l'apostolat, doctrina. I per la doctrina, temps, en lloc oportú, amb els mitjans oportuns. No esperem unes il·luminacions extraordinàries de Déu, que no té per què concedir-nos, quan ens dóna uns mitjans humans concrets: l'estudi, el treball. Cal formar-se, cal estudiar*** » [61] .

El Paràclit, aposentat en les ànimes en gràcia, amb el Pare i amb el Fill, és

veritablement -per als qui escolten la seva veu i es mostren dòcils a les seves inspiracions- qui fa «penetrar en l'esperit i en el cor dels homes l'ensenyament de Jesús» [62] .

Jesucrist mateix el va anomenar Esperit de veritat, i ens va assegurar: quan vingui Aquell, l'Esperit de veritat, us guiarà cap a la veritat plena, ja que no parlarà pel seu compte, sinó que us dirà tot el que senti (...). Ell em glorificarà perquè rebrà del que és meu i us ho anunciarà (*Jn* 16, 13-14). I el sant pare Joan Pau II, comentant aquests textos evangèlics, ensenyava: «Si Jesús ha dit de si mateix: "Jo sóc la Veritat" (*Jn* 14, 6), és aquesta veritat de Crist la que l'Esperit Sant fa conèixer i difon (...). L'Esperit és Llum de l'ànima: *Lumen còrdium* , com l'invoquem en la seqüència de Pentecosta» [63] .

Els cristians podem saber-nos més lliures que ningú, si no permetem

que ens arrosseguin les tendències caduques del moment. L'Església encoratja els seus fills per què es comportin com « ***ciutadans catòlics responsables i conseqüents, de manera que el cervell i el cor de cada un de nosaltres no vagin desparellats, cada un pel seu costat, sinó concordes i fermes, per fer en tot moment allò que es veu amb claredat que cal fer, sense deixar-se arrossegar -per manca de personalitat i de lleialtat a la consciència- per tendències o modes passatgeres: perquè no siguem nens que fluctuen i es deixen portar de qualsevol vent de doctrina per la falsedat dels homes, que per enganyar, fan servir astutament els artificis de l'error (Ef 4, 14) » [64] .***

Aprofundir en la doctrina de la fe

35. Si anhelem conèixer i estimar Déu, si volem que els altres el

coneguim i l'estimin, és imprescindible que la doctrina catòlica informi cada vegada més el nostre enteniment i mogui la nostra voluntat. Ara, a més, davant d'una cultura dominant que tendeix a apartar-se de Déu, aquest deure es torna especialment urgent.

D'aquí la importància decisiva que adquireix la urgència de preparar-nos doctrinalment, sense solució de continuïtat. No abandoneu mai l'estudi i, més concretament, el dedicat a la teologia, cadascú segons les seves possibilitats, per adquirir aquest *intellectus fidei* de què us parlava. Hem de sentir, puixant i joiosa, l'íntima tensió de la « *fides quaerens intellectum* » [65] : la de la intel·ligència informada per la fe, que impulsa a conèixer cada vegada més profundament allò que es creu. L'estudi de la teologia, no rutinari ni simplement memorístic, sinó vital, ajuda en gran mesura perquè arribin

a ser plenament connatural a la intel·ligència les veritats de la nostra fe i a aprendre a pensar en la fe i des de la fe. Només així s'està en condicions de valorar les múltiples qüestions, de vegades complexes, que susciten les ocupacions professionals i el desenvolupament de la societat en conjunt.

Precisament perquè sou lliures, filles i fills meus, perquè cada un decideix i actua amb plena i total autonomia, esforceu-vos amb particular atenció a la necessitat de formar bé la vostra intel·ligència i la vostra consciència, per comptar amb un patrimoni de coneixements, no només de les ciències humanes, sinó també de la ciència teològica, que us permetin pensar, jutjar i actuar com correspon a un cristià.

Hem d'enriquir-nos intel·lectualment per afrontar amb solvència aquells temes de la doctrina catòlica que guarden particular importància en

l'àmbit de la pròpia professió, o que gaudeixen d'especial actualitat al país. Seran diversos d'un lloc a un altre, però n'hi ha alguns que -en els moments actuals- tenen vigència arreu: els relacionats amb el matrimoni i la família, l'educació, la bioètica, etc.

36. En aquesta línia, us he insistit que es segueixi impulsant la millora i l'especialització de professors en els diversos *Studia Generália* de la Prelatura, que es fomentin línies de recerca d'alt nivell en les universitats on l'Opus Dei presta una assistència espiritual, que es promoguin grups interdisciplinaris -per exemple, de metges, biòlegs, juristes, filòsofs, sociòlegs- que es dediquin amb sentit apostòlic a aquesta tasca.

No pocs fidels de la Prelatura podran realitzar una tasca anàloga, juntament amb altres persones, en els centres acadèmics, públics o

privats, on treballen. I molts més, encara que no es dediquin professionalment a aquests camps específics, són en condicions d'aportar el seu granet de sorra, contribuint a crear una opinió pública sana, respectuosa de la llei natural i informada pel missatge cristià, utilitzant oportunament els mitjans de comunicació social. M'heu sentit comentar que una senzilla carta o un correu electrònic a un diari, explicant amb simpatia i claredat -amb do de llengües- un punt de la doctrina catòlica, de vegades resulta més eficaç que un volum molt pesat. Quan l'opinió pública d'un país ofereix una visió deformada de l'Església, i fins i tot quan s'organitzen obertes campanyes denigrants, els catòlics no poden romandre passius: hem de reaccionar -per justícia amb Déu i amb la societat- contra aquests abusos, desemmascarar els atacs més o menys dissimulats i exigir el

respecte que mereix l'Església, prescindint de les faltes d'alguns dels seus membres.

Per això, insisteixo, assimilem la urgència imprescindible d'avançar constantment en la nostra formació teològica, d'aprofundir -en la mesura de les necessitats i de les circumstàncies individuals- en les qüestions presents en l'opinió pública relacionades amb aspectes fonamentals de la Revelació.

Aprofitem seriosament les classes i conferències sobre filosofia, teologia, dret canònic, assistint a aquests temps de formació amb il·lusió, amb puntualitat i desitjos de treure molt de fruit, perquè, a més, aquestes activitats ofereixen l'ocasió de facilitar a altres persones la catequesi doctrinal i espiritual a la qual aspiren.

37. Analitzant els ensenyaments dels pares de l'Església, Benet XVI s'atura

en un punt d'especial relleu en els moments actuals. Afirmar que el gran error de les antigues religions paganes va consistir a no atènyer-se als camins traçats en el fons de les ànimes per la Saviesa divina. « **Per això, l'ocàs de la religió pagana resultava inevitable: era la conseqüència lògica de l'allunyament de la religió de la veritat de l'ésser, en reduir a un conjunt artificial de cerimònies, convencions i costums** » [66] . I afegeix el Papa que els antics Pares i escriptors cristians, en canvi, van optar « **per la veritat de l'ésser contra el mite del costum** » [67] . Tertulià, com esmenta el Pontífex, va escriure: « *Dóminus noster Christus veritátem se, non consuetúdinem, cognominávit* . Crist va afirmar que Ell era la Veritat, no el costum » [68] . I el successor de Pere ens assenyala que, « **a això, convé observar que el terme *consuetudo* , que utilitza**

Tertulià per referir-se a la religió pagana, en els idiomes moderns hom pot traduir amb les expressions "moda cultural", "moda del moment"» [69] .

No ho dubtem: tot i l'aparent victòria del relativisme en alguns llocs, aquesta manera de pensar i de desorientar tanta gent acabarà esfondrant-se com un castell de cartes, per no estar ancorat en la veritat de Déu creador i provident, que dirigeix les vies de la història. Alhora, la realitat que veiem al nostre voltant ha d'animar-nos a no abandonar-nos i a no abandonar les persones que es mouen en una situació de desencís i de manca de contingut.

UNIÓ AMB CRIST MITJANÇANT LA PREGÀRIA I EL SACRIFICI

38. Em consta que sant Josepmaria va repetir i va meditar amb freqüència les paraules de sant

Ignasi d'Antioquia, quan de camí a Roma, on patiria martiri, considerava que era «blat de Déu» i que havia de ser molt per les dents de les feres «per tal de ser presentat com net pa de Crist» [70] . També els cristians ens sabem blat de Déu, perquè tenim la gustosa obligació de facilitar aliment espiritual als qui, per un motiu o un altre, passen pel nostre costat.

Convencem-nos profundament que Déu vol que siguem pa de Crist, per calmar la fam de les ànimes. I per assolir-ho, cal deixar-se moldre sense resistències, com els grans de les espigues, i decidir-se a aprofitar a fons, no a mitges, les maneres de les quals el Senyor se serveix per polir-nos, per llimar les arestes del nostre caràcter, per arrencar de la nostra conducta externa i interna -per amor, encara que costi- aquest jo que cadascú té en grau superlatiu. Aquesta tasca de purificació -no ens

falta la pròpia experiència personal-
es requereix per aconseguir els fruits
sobrenaturals oportuns. Ens ho va
explicar de manera gràfica el Mestre:
*si el gra de blat, quan cau a la terra,
no mor, queda ell tot sol, però si mor,
dóna molt de fruit (Jn 12, 24).*

Unió amb Crist a la Creu

39. Jesucrist *vol que tots els homes se
salvin i arribin al coneixement de la
veritat (1 Tm 2, 4).* I aquesta santa
ambició ha d'informar la nostra
actuació: hem de donar una decidida
càrrega apostòlica a tot allò que fem,
en les situacions i en els moments
més diversos. Així, cada fidel a
l'Obra, fins i tot qui no estigui en
condicions de realitzar un apostolat
immediat -per trobar-se malalt, per
trobar-se en un lloc nou o
desconèixer la llengua, etc.-,
desenvoluparà una tasca apostòlica
directíssima molt fecunda. Ho
aconseguirem tots, si ens apliquem

en el tracte amb Déu mitjançant les normes de pietat, esmerçant-nos en la realització d'una feina ben acabada, presentant-la a Déu cada dia a la santa missa. El Senyor espera que oferim aquest aprofitament i cerca de les petites mortificacions o exigències amb un ritme constant, « ***com els batecs del cor*** » [71] .

La unió amb Crist en la creu és d'importància cabdal per a dur a terme aquest programa apostòlic. No hi ha possibilitat de seguir Jesús sense negar-nos a nosaltres mateixos, sense conrear l'esperit de mortificació, sense practicar obres concretes de penitència. El sant pare assenyala que « **tot cristià està cridat a comprendre, viure i testimoniar amb la seva existència la glòria del Crucificat. La creu -el lliurament de si mateix del Fill de Déu- és, en definitiva, el "signe" per excel·lència que se'ns ha donat per comprendre la veritat de**

l'home i la veritat de Déu: tots hem estat creats i redimits per un Déu que per amor va immolar el seu Fill únic. Per això, com vaig escriure en l'encíclica *Deus caritas est*, a la creu "es realitza aquest posar-se Déu contra si mateix, en lliurar-se per donar nova vida a l'home i salvar-lo: això és amor en la seva forma més radical" (n. 12) » [72] .

Ficar-se en les ferides de Crist

40. Hem sentit no poques vegades una comparació a la qual recorria sant Josepmaria. Comentava que els cristians que anhelien caminar prop del Mestre han de ser, « *a les mans ferides de Crist, la llavor que el sembrador diví llança al solc. I com el sembrador fica el puny al sac, el treu quallat de grans daurats, i els llença a tot vent, així ens hem de donar vosaltres i jo, sense esperar res a la terra, ni*

inventar-nos penes que no existeixen. Però cal, com afirma l'Evangelí, que el gra s'enterri i mori en aparença, per tal de ser fecund (cf. Jn 12, 24). Només així serem una bona llavor, en la sembra que el Senyor vulgui fer per obrir camins divins a la terra » [73] .

A la llum d'aquestes consideracions, examinem si maldem seriosament per ser ànimes piadoses i penitents, fermament convençuts que *«l'acció res no val sense l'oració: l'oració acreix el seu valor amb el sacrifici* » [74] . Preguem el Senyor que ens concedeixi fams diàries de més lliurament, desitjos eficaços d'esmerçar-nos gustosament pel bé de les ànimes. I això només s'aconsegueix si tractem d'actualitzar cada dia, a la santa missa, l'afany de ser víctimes vivents en unió amb Crist.

Ningú no nega la grandesa i la importància d'allò que se'ns proposa: ser hòstia amb Crist. Fomentem aquests anhels sants en les nostres estones de tracte personal més detingut amb Ell. Invoquem Jesús, a través de la seva Mare santíssima – mestra de fe-, que ens concedeixi la gràcia de renovar quotidianament l'afany apostòlic, i plasmem aquests propòsits en obres concretes, d'acord també amb els consells que ens suggereixin en la direcció espiritual.

Llavors, sí: Jesucrist ens prendrà en la seva mà ferida i després de amarar-nos -com insistia sant Josepmaria- en la seva Sang preciosa, sense abandonar el lloc on a cadascun i a cadascuna ens ha posat, ens llançarà lluny, molt lluny: tornarà fecund el nostre lliurament en llocs propers i remots, se servirà de la nostra feina i del nostre descans, de les nostres alegries i dels nostres dolors, de les nostres

paraules i dels nostres silencis, per llançar la seva llavor divina en miríades de cors. Serem veritablement « ***pa per a l'altar i pa per a la taula: divins i humans*** » [75] . I Jesús realitzarà nous miracles portentosos, com abans els va operar en les ànimes i en els cossos dels qui el cercaven, quan la multitud l'intentava tocar *perquè sortia d'Ell una força que guaria tothom* (Lc 6, 19).

Recórrer a l'Esperit Sant

41. De la mateixa manera que Jesucrist va predicar la Bona Nova a impulsos de l'Esperit Sant (cf. Lc 4, 14), així els cristians hem d'acudir plens de confiança al Paràclit, com recomanava el beat Joan Pau II quan s'acostava el jubileu de l'any 2000 . «Entre els objectius prioritaris (...) - va escriure en una carta apostòlica- s'inclou, per tant, el redescobriment de la presència i de l'acció de

l'Esperit, que actua en l'Església tant sacramentalment, sobretot per la confirmació, com a través dels diversos carismes, tasques i ministeris que ell ha suscitat pel seu bé» [76] .

Res més lògic, per tant, que en l'apostolat personal i en qualsevol tasca apostòlica comptem sobretot amb la consoladora realitat que l'Esperit Sant actua sense aturar-se, amb vista a la santificació de les ànimes, encara que ordinàriament dugui a terme la seva acció en el silenci. Ell és, «també per a la nostra època, l'agent principal de la nova evangelització (...), Aquell que construeix el regne de Déu en el curs de la història i en prepara la plena manifestació en Jesucrist, animant els homes en el seu cor i fent germinar dins del viure humà les llavors de la salvació definitiva que es donarà al final dels temps» [77] . No ho dubtem: si recorrem amb fe al

Consolador, Ell posarà a les nostres boques la paraula encertada, el suggeriment oportú, la correcció amable i humil davant conductes equivocades, que ajudaran que aquestes persones reaccionin.

Conreem seriosament, per tant, el tracte amb l'Esperit Sant, perquè, com també ensenyava sant Josepmaria, parlant de l'actuació del Senyor en els fills fidels, « ***no només passa Déu, sinó que roman en nosaltres. Per dir-ho així, és al centre de la nostra ànima en gràcia, donant sentit sobrenatural a les nostres accions, mentre no ens hi oposem i el foragitem pel pecat. Déu és amagat en vosaltres i en mi, en cadascun*** » [78] .

L'arma de la pregària

42. Rellegim unes paraules del beat Joan Pau II, el dia de la canonització del fundador de l'Opus Dei. «Per dur a terme una missió tan

comprometedora cal un incessant creixement interior alimentat per la pregària. Sant Josepmaria va ser un mestre en la pràctica de l'oració, que considerava una "arma" extraordinària per redimir el món. Aconsellava sempre: "Primer, oració, després, expiació, en tercer lloc, molt 'en tercer lloc', acció" (*Camí*, n. 82). No és una paradoxa -proseguia el Papa-, sinó una veritat perenne: la fecunditat de l'apostolat rau sobretot en la pregària i en una vida sacramental intensa i constant. Aquest és, en el fons, el secret de la santedat i del veritable èxit dels sants» [79] .

Es tracta d'una actitud espiritual que aquest sant sacerdot -el nostre Pare- va posar en pràctica des que el Senyor va passar per la seva ànima, i es reflecteix de manera diàfana en els primers anys de l'Opus Dei, quan tot era per fer. En el 1930 -l'Opus Dei era llavors com una criatura acabada

de néixer-, sant Josepmaria escrivia a Isidoro Zorzano, l'únic fidel de l'Obra en aquells moments, unes paraules que conserven validesa perenne. « ***Si hem de ser allò que el Senyor i nosaltres desitgem -anotava-, hem de fonamentar-nos bé, primer de tot en l'oració i en l'expiació (sacrifici). Pregar: mai, repeteixo, deixis la meditació en llevar-te, i ofereix cada dia, com a expiació, totes les molèsties i sacrificis de la jornada*** » [80] .

Seguim aquesta pauta de capteniment, imprescindible per augmentar la nostra vida de fe i donar compliment a la missió sobrenatural que el Mestre confia als cristians. Per això, en primer terme hem de créixer quotidianament en el tracte personal amb Jesucrist. Tant enmig de la tasca professional més exigent, com en la quietud d'un oratori o d'una església, o en el tràfec dels carrers, també en les estones

d'esbarjo o descans, i naturalment en les ocupacions familiars, en la malaltia i a les contrarietats, ¡en tot moment!, hem de parlar a Déu amb l'ànima, amb el cor, amb els sentits, amb els llavis, esforçant-nos per convertir tot allò que fem en pregària grata a Déu, moltes vegades sense paraules. Però, insisteixo, la pregària és fruit de la vida de fe. Cal una fe gran per demanar de veritat, amb convenciment, com va fer sant Josepmaria: « ***Jesús, digues-me alguna cosa; digues-me alguna cosa, Jesús*** ».

No oblidem que la persona que resa de debò avança en la virtut de la humilitat, té l'alegria de la filiació divina; sent la urgència de l'apostolat diari, actua sempre amb amabilitat i cordialitat, sap servir, cerca desaparèixer i és dòcil a la direcció espiritual.

La sal de la mortificació

43. Inseparablement del tracte amb el Senyor, necessitem de la mortificació, que s'eleva a Déu com «l'oració dels sentits». Hi ha gent a qui espanta la paraula "expiació", imaginant qui sap quines penes insuportables. Res més contrari a la realitat. Ordinàriament Déu ens reclama un esperit de penitència que es manifesta en el compliment ben acabat dels propis deures d'estat i circumstàncies de cada un; dut a terme perseverantment amb alegria - encara que costi-, sense solucions de continuïtat, amb fidelitat heroica en les coses petites.

Sant Josepmaria, que tan generós va ser en les grans penitències a què el convidava el Senyor -ja que formaven part de la seva missió fundacional-, donava també extraordinària importància a l'expiació menuda però plena d'amor. Així ho exposa en uns apunts breus del 1930, sobre la manera de

fer l'examen de consciència. «

Expiació: Com he rebut, en aquest dia, les contradiccions vingudes de la mà de Déu?, ¿les que m'han proporcionat, amb el seu caràcter, els meus companys?, ¿les de la meva mateixa misèria? ¿He sabut oferir al Senyor, com a expiació, el mateix dolor, que sento, d'haver-lo ofès tantes vegades!?, ¿li he ofert la vergonya dels meus enrogiments i humiliacions interiors, en considerar el poc que avenço en el camí de les virtuts? »

[81] .

El món té avui especial necessitat -i la tindrà sempre- d'ànimes que estimin el sacrifici voluntàriament abraçat per amor a Déu. En qualsevol moment, s'alça també com a arma capaç de vèncer en la lluita contra l'hedonisme, que tantes víctimes causa entre els cristians i entre els no cristians: contra l'excessiu regal del cos i dels sentits.

Considerem que -per trepitjar l'afecció desordenada al propi jo- el remei es concreta en l'oferiment rendit, veritable holocaust, dels nostres sentits interns i externs, de les nostres potències, de la nostra ànima i del nostre cos, acomplert en estreta unió amb Jesucrist.

Hem d'« ***oferir la nostra vida, la nostra dedicació sense reserves i sense regatejos, com expiació pels nostres pecats, pels pecats de tots els homes, germans nostres, pels pecats comesos en tots els temps, i pels que es cometran fins a la fi dels segles: en primer lloc, pels catòlics, pels elegits de Déu que no saben correspondre, que fan traïció a l'amor de predilecció que el Senyor els ha tingut*** » [82] ; afegint una faceta de la qual el nostre Pare va tenir cura sempre: guanyar aquesta lluita amb esperançat optimisme, amb la seguretat que el Senyor ens farà vencedors, per la fe,

la confiança en Ell, i per la caritat amb Déu i amb les ànimes.

44. Aquestes paraules de sant Josepmaria ens ajuden a afrontar amb generositat les mortificacions habituals. Tots necessitem purificar-nos sense vacil·lacions: només així estarem en condicions de sanear, amb el goig propi dels fills de Déu, l'ambient on ens movem. « ***Expiar, i, per damunt de l'expiació, l'Amor. —Un amor que sigui cauteri que abrasi la ronya de la nostra ànima, i foc, que encengui amb flames divines la misèria del nostre cor*** » [83] . Us suggereixo també que si, en algun moment, ens sentim covards, contemplem Jesús en les hores de la seva Passió per amor nostre. « ***Després... ¿seràs capaç de tenir por a l'expiació?*** » [84] .

Mitjançant aquestes coordenades de la conducta cristiana, fomentem en els altres la urgència d'una acció

apostòlica concreta i constant amb els joves i la gent gran, amb els sans i els malalts, o amb aquells als quals ens acostem ordinàriament per motius de treball professional o per les relacions d'amistat, parentiu, aficions, etc., que componen l'entramat de la nostra participació en l'ambient en què habitualment ens movem. Demanem a la Mare de Déu que ens augmenti l'afany apostòlic en els pròxims mesos, per tal de ser propagadors del goig de la fe en Déu, i que actuem sempre així; demanem-li a més que envii abundants gràcies del seu Fill, perquè molts homes i dones obrin els cors a la gràcia de Déu sense hermetismes, i es decideixin a caminar amb Crist pel camí que mena a la felicitat plena, que Ell mateix ha preparat per a cada un, des de tota l'eternitat.

LA TASCA APOSTÒLICA

45. La "missió", la tasca apostòlica, que el Senyor ens ha confiat només és possible des d'aquesta "vida de fe" que hem anat descrivint: ha de ser com l'«epifania» de la fe. És la fe - doctrina i vida- allò que dóna solidesa i eficàcia a l'existència cristiana i la fa summament atractiva, com ho prova la realitat que moltes persones que no tenen fe, desitgen -potser sense portar a la pràctica aquests desitjos- assolir la felicitat i la seguretat, la pau, que veuen en els qui creuen en Déu.

Ocupem-nos de l'apostolat, des de la virtut de la fe, com us acabo d'assenyalar. No ha de minvar, per tant, el nostre fiar-nos cada dia del Senyor. Cal reparar molt per les ofenses a Déu i pel dany que es causa a les ànimes. Filles i fills meus, ens adonarem de la urgència i continuïtat d'aquest desgreuge, precisament per l'apostolat personal que realitzem: aquesta reparació és

com el paper de tornassol que indica, sens dubte, la profunditat dels sentiments de la nostra ànima cristiana, l'autenticitat del nostre dolor davant la situació de la societat. Procedim així sabent-nos, com ens deia el nostre Pare, capaços de cometre els errors i els horrors de la criatura més pecadora, si ens deixem anar de la mà de Déu. Rebutgem tota possibilitat de romandre inactius. Cada un personalment, cadascuna, en unió de mires apostòliques, encomanem al Senyor les persones que comparteixen d'una manera o altra els mateixos ideals; anem sense por a aquesta sembra de pau, utilitzant tots els ressorts lícits perquè arribin les batallades del *gaudium cum pace* fins a l'últim racó de la terra.

Cadascú al seu lloc

46. En enfortir, amb fe ferma i perseverant, els fonaments del nostre

diàleg amb la Trinitat, seran eficaces les accions apostòliques concretes: tinguem cura de totes les oportunitats de servir les ànimes que se'ns presentin, i caminem amb el gran al·licient de crear-ne de noves. Cerquem acabar els nostres treballs - els que siguin- amb total rectitud d'intenció, vigilant sobre nosaltres mateixos, perquè no s'infiltri en aquestes tasques res de vanaglòria. La rectitud d'intenció no ha d'esvair o d'estar absent en la nostra tasca diària. D'aquesta manera, qualsevol activitat, ben acabada i oferta al Cel, esdevindrà identificació amb Jesucrist, i contribuirà poderosament a la pròpia unitat de vida.

Al cor de la nova evangelització de la societat, cada persona té assignat per la Providència un lloc precís. Però no hem de comportar-nos passivament ni conformar-nos amb l'esforç per ser fidels nosaltres: sortim a trobar les ànimes, a servir-les, allà on són -

en els mil nusos de l'organització social, a la universitat i a les escoles, en els ambients laborals i de descans, a les famílies-, per oferir-los la formació cristiana que necessitin. Sentim el constrenyiment sant de contribuir a la tasca de l'Església en el món, imitant els primers cristians. De vegades apareixeran davant els nostres ulls, amb evident cruesa, els obstacles; i llavors arriba l'hora d'aplicar-nos els paràgrafs d'una carta de sant Josepmaria, adreçats a tots sense excepció:

« És lògic, fills meus, que -algunes vegades-(...) sentiu la vostra petitesa i penseu: amb mi, tota aquesta tasca?, Amb mi, que sóc tan poca cosa?, Amb mi, tan ple de misèries i errors ? Jo us dic que obriu, en aquests moments, l'Evangelí de sant Joan i mediteu a poc a poc aquell passatge en què es narra la guarició del cec de naixement. Vegeu com Jesús fa

fang, amb pols de la terra i saliva, i aplica aquest fang als ulls del cec per donar-li la llum (cf. Jn 9, 6). El Senyor fa servir com a col·liri una mica de fang (...). Amb el coneixement propi de la nostra feblesa, del nostre nul valor, però amb la gràcia del Senyor i la bona voluntat, som medicina, per donar llum; som -experimentant la nostra petitesa humana- fortalesa divina, per als altres » [85] .

Algunes i alguns sereu en condicions de col·laborar de manera més immediata a la instauració d'aquesta nova cultura, aquesta nova legislació, aquesta nova moda -a les quals m'he referit ja diverses vegades-, que, informades per l'esperit evangèlic, cal promoure sense desmais. Però a tots, insisteixo, se'ns assigna un lloc concret en aquesta « **guerra d'amor i de pau** ». Cada una, cada un, en l'avantguarda o a la rereguarda, som en condicions de dur a terme un

apostolat directíssim que, en comunió amb tota l'Església, incidirà eficaçment en la consecució d'aquests objectius.

Com el ferment dins la massa

47. Quan, en alguna ocasió, percebeu amb especial força el pes de l'ambient advers- al lloc de treball, entre els mateixos parents, en el cercle d'amics i coneguts-, penseu amb profunda responsabilitat que el Senyor crida els cristians a ser ferment enmig de la massa. *Amb el regne del cel passa com amb el llevat que una dona va posar dins tres mesures de farina, fins que tota la pasta va fermentar (Mt 13, 33).* I explica sant Joan Crisòstom: «Com el llevat transfon la seva mateixa virtut en una gran massa, així vosaltres heu de transformar el món sencer» [86] .

Així ha actuat i actua Déu en la història del món. A les seves mans hi ha la possibilitat que tots caiguin

rendits als seus peus, perquè cap criatura es pot resistir al seu poder; però llavors no respectaria la llibertat que Ell mateix ens ha concedit. Déu no vol vèncer per la força, sinó convèncer per l'amor, comptant amb la col·laboració lliure i entusiasta d'altres criatures, sense passar per alt que al Mestre li interessin les multituds, les persones, els desorientats com ovelles sense amo. No vol imposar despòticament la seva veritat, però tampoc resta indiferent davant la ignorància de les persones o les desviacions morals, i per això, de la boca del bon pare de família que convida al banquet, brolla la indicació: surt als camins i als tancats, i obliga a entrar, perquè s'ompli la meua casa (Lc 14, 23): *compelle intrare!*

«Tot i que romanent en el mateix lloc hagués pogut Crist atraure la gent a si, perquè sentissin la seva

predicació, no ho va fer d'aquesta manera, donant-nos exemple, perquè recorrem també nosaltres els camins, cercant els qui es perden com el pastor cerca l'ovella esgarriada, com el metge va al malalt» [87] .

Per aquest camí de treball constant s'han produït innumbrables conversions en obrir-se pas l'Església pel món. Rarament han sorgit com a fruit de l'acció d'una personalitat excepcional, o com a resultat d'una estratègia pensada fins al més mínim detall. Han brollat com a efecte del bon exemple d'homes i de dones, de famílies senceres, que amb ajuda de la gràcia han practicat la seva fe amb naturalitat i han sabut amb continuïtat donar raó de l'esperança que habitava en ells (cf. 1 *Pe* 3, 15).

Que gran s'alça la responsabilitat dels cristians, de cada un! Del nostre capteniment, de l'afany d'ànimes, depenen tasques grans, summament

eficaces i atractives. «Si els altres es tornen insípid, vosaltres els podeu tornar el seu sabor, però si això us passés a vosaltres, amb la vostra pèrdua arrossegariau també els altres. Per això, necessiteu més fervor i zel, com més encàrrecs us ocupen» [88] .

Mar endins!

48. Des dels començaments de l'Opus Dei, l'apostolat dels fidels de la Prelatura, dels cooperadors i amics, ha sorgit en el si de l'Església com un instrument en mans del Senyor, per a prestar grans serveis al món sencer, tot i la nostra personal petitesa. *Gratias tibi, Deus!*, hem d'exclamar constantment. I, al mateix temps, hem de fer més. *Duc in altum!* (Lc 5, 4), mar endins, anem més lluny sense pors ni vacil·lacions, sempre amb el suport i el fonament ferm del mandat del Mestre, plens de fe segura en Ell. Quins panorames

apostòlics ens obre l'Any de la fe! A cada un correspon l'afany d'aprofitar-los, i aquesta tasca d'ànimes cal fer-la en qualsevol situació on ens trobem: tenint cura, sobretot, de la petició a Déu per persones i intencions concretes.

Aturem-nos en els camps prioritaris de la nova evangelització que he esmentat més amunt, i, de cara a l'Any de la fe, revisem com actuem individualment per transmetre més sabor cristià a casa, a l'ambient professional on ens movem, al cercle cultural, social o recreatiu que freqüentem. Aturem-nos amb valentia en aquest examen, i traguem conseqüències per a la situació personal, sense cedir a inquietuds vanes, però -quan calgui- amb dolor d'amor. Llavors la suma serà -de vegades- el convenciment que ens hem quedat curts, que podíem haver pregat amb més intensitat, confiança i perseverança, o que potser ens ha

mancat més generositat en l'oferiment de sacrificis, o que hem d'actuar amb més exigència en les converses apostòliques en servei als altres, o que estem descuidant la formació doctrinal. En altres ocasions, donarem gràcies perquè el Senyor ha volgut servir-se de nosaltres per a la seva collita d'ànimes.

Admetre aquesta realitat, lluny d'impulsar al desànim, ha d'esdevenir un nou esperó per demanar al Cel una fe més viva i recomençar. *Nunc cœpi!*, repetia sant Josepmaria amb paraules del salm: ara començo; aquesta mudança és efecte de la dreta del Altíssim (cf. *Sal* 76, 11, Vg). Així hem de reaccionar nosaltres, quan toquem que els resultats són més curts que els desitjos, i fins i tot quan salti amb evidència la realitat de la nostra petitesa personal o l'aparent ineficàcia dels nostres afanys.

Llavors, amb més urgència, la solució consisteix a començar de nou: *eúntes docéte!* (*Mt* 28, 19), fiats en la paraula del Senyor, com en l'expansió a la qual va enviar Jesucrist els deixebles.

49. Aquesta era la invitació que el beat Joan Pau II va adreçar als catòlics en acabar l'any 2000. «Al començament del nou mil·lenni, mentre (...) s'obre per a l'Església una nova etapa del seu camí, ressonen en el nostre cor les paraules amb què un dia Jesús, després d'haver parlat a la multitud des de la barca de Simó , va convidar l'apòstol a "remar mar endins" per pescar: " *Duc in altum* " (*Lc* 5, 4). Pere i els primers companys van confiar en la paraula de Crist i van calar les xarxes. "I havent-ho fet, van recollir una quantitat enorme de peixos" (*Lc* 5, 6)» [89] .

Aquesta escena, que el nostre Pare va considerar i va predicar sovint al

llarg de la seva vida, la contemplem de manera molt immediata en la lectura evangèlica de la missa en la festa de sant Josepmaria. Us convido a meditar una vegada més amb deteniment cada verset, perquè també ara, com en temps de Jesús, la multitud pateix fam d'escoltar la paraula de Déu.

El Senyor ha pujat a la barca de Pere perquè la seva paraula arribi a la gent, i demana després la col·laboració material de Simó i dels altres deixebles, llavors per remar mar endins, i en tantes ocasions perquè el seu missatge s'estengui més i més. Es concreta, d'una banda, aquesta primera manera de participar en la missió evangelitzadora: facilitar a l'Església -com Pere la seva pobra barca- els mitjans materials oportuns per treballar amb major eficàcia en bé de les ànimes. Però no n'hi ha prou amb aquest afany. El Senyor ens reclama

a més que contribuïm personalment en l'apostolat, cadascú segons la pròpia situació personal, traient partit de les seves possibilitats amb tota generositat. Hi ha una gran urgència de dones i d'homes seriosament afanyats en la fascinant tasca de portar les ànimes als peus de Crist, com els primers deixebles.

La pesca miraculosa se'ns mostra com a signe de l'eficàcia apostòlica arran de l'obediència a la paraula del Mestre. Després d'haver adoctrinat la massa de gent, Jesús s'adreça a Pere i als altres, dient-los: vés mar endins, i caleu les xarxes per a la pesca (*Lc* 5, 4). Simó s'ajusta a l'ordre del Senyor, malgrat la seva recent experiència negativa d'aconseguir resultats, i llavors -per aquesta docilitat- s'opera el miracle: recollir tant de peix (*Lc* 5, 6).

« *Duc in altum!* Aquesta paraula ressona també avui per a nosaltres i

ens convida a recordar amb gratitud el passat, a viure amb passió el present i a obrir-nos amb confiança al futur: "Jesucrist és el mateix, ahir, avui i sempre" (*He* 13, 8)» [90] .

Porto a la vostra ment, per la seva actualitat, allò que predicava Benet XVI el dia de l'inici solemne del seu servei pastoral a la seu de Pere:

« També avui es diu a l'Església i als successors dels Apòstols que s'endinsin al mar de la història i calin les xarxes, per conquerir els homes per a l'Evangelí, per a Déu, per a Crist, per a la vida veritable (...). Els homes vivim alienats, en les aigües salades del sofriment i de la mort, en un mar de foscor, sense llum. La xarxa de l'Evangelí ens rescata de les aigües de la mort i ens porta a la resplendor de la llum de Déu, en la vida veritable. Així és, efectivament: en la missió de pescador d'homes, seguint al

Crist, cal treure els homes de la mar salada per totes les alienacions i portar-los a la terra de la vida, a la llum de Déu. Així és, en veritat: nosaltres existim per ensenyar Déu als homes. I únicament on es veu Déu, comença realment la vida. Només quan trobem en Crist el Déu viu, coneixem el que és la vida » [91] .

Posar tots els mitjans

50. La condició indispensable i primària per recollir fruits apostòlics és -insisteixo- conrear la vida de fe, que es tradueix en recórrer als mitjans sobrenaturals. Si freqüentem l'amistat amb Jesús en la pregària personal, si acudim als sacraments de la confessió i de l'eucaristia, si tractem la Mare de Déu, els àngels i els sants, els nostres intercessors davant Déu, contribuirem com col·laboradors eficaços en aquesta pesca divina, en la qual el Senyor

Jesús vol ficar-nos. Per això, seguint l'exemple del Mestre, hem d'estimar sincerament els amics, els companys, totes les ànimes, donant curs al *mandátum novum* , al manament nou pel qual el Salvador anuncia que coneixeran la gent que som els seus deixebles (cf. *Jn* 13, 34-35).

D'altra banda, el Senyor vol que també posem al seu servei els mitjans materials al nostre abast. Ho podem deduir de l'ensenyament de la primera lectura de la missa de sant Josepmaria. Després d'haver creat el món amb la seva omnipotència, i amb particular amor el primer home i la primera dona, el Senyor Déu va plantar un jardí a Edèn, a l'orient, i va posar-hi l'home que havia format (...), perquè el treballés i el guardés (*Gn* 2, 8-15).

Aquest passatge de la Sagrada Escriptura havia quedat molt arrelat en la ment del nostre Pare. Des del

moment en què el Senyor li va fer veure la seva Voluntat, va entendre que en aquestes paraules del llibre del Gènesi es trobava una de les claus per complir l'obligació de santificar el treball i de santificar-se mitjançant el treball. Decisiu se'ns mostra l'exemple de Jesús, que durant trenta anys es va ocupar d'una tasca professional al taller de Natzaret, evidenciant el deure d'utilitzar també els mitjans humans per a la instauració del regne de Déu.

En qualsevol activitat apostòlica es requereix que confiïm, sobretot, en l'ajuda de Déu i, al mateix temps, que utilitzem per a aquesta finalitat mitjans materials. Les iniciatives de l'Opus Dei, per exemple, necessiten de les pregàries i de l'ajuda de moltes persones. I així, amb la gràcia de Déu i l'aportació generosa d'aquesta pietat, de sacrifici, d'almoïna, de tantes persones de condició social molt diferent, es tira endavant, al

servei de l'Església a tot el món, una tasca evangelitzadora cada vegada més àmplia.

Sant Josepmaria ens suggeria que ens demanéssim cada dia: què he fet avui per acostar alguns coneguts a Nostre Senyor? En diferents ocasions, aquesta urgència l'actualitzarem amb una conversa orientadora, amb una invitació a acostar-se al sagrament de la penitència, amb un consell que ajuda a comprendre millor algun aspecte de la vida cristiana. Sant Ambròs, comentant la recuperació de la parla per part de Zacaries, pare de Joan Baptista (cf. *Lc* 1, 64), escriu: «Amb raó es va deixar anar de seguida la seva llengua, perquè la fe va desencadenar allò que havia lligat la incredulitat» [92] . La fe, si és viva, ens deslliga la llengua per donar testimoni de Crist amb l'apostolat d'amistat i confidència. I sempre cal l'oferiment generós de la pregària i de la

penitència personals, de la feina ben acabada, aquí se'ns presenten els instruments més importants que hem d'emprar, per assolir els objectius apostòlics.

A MANERA DE CONCLUSIÓ

51. Abans de concloure, us suggereixo tres metes per potenciar en els propers mesos la vostra "vida de fe": pietat eucarística, tracte amb l'Esperit Sant, devoció a la santíssima Mare de Déu. Cada un, cada una, amb l'ajuda de la direcció espiritual, podrà adaptar-les a les seves circumstàncies personals.

Pietat eucarística

52. Benet XVI, en la carta apostòlica *Porta fidei*, exposa el seu desig que l'Any de la fe « **susciti en tot creient l'aspiració a confessar la fe amb plenitud i convicció renovada, amb confiança i esperança** ». I puntualitza: « **Serà també una**

ocasió propícia per a intensificar la celebració de la fe en la litúrgia, i de manera particular en l'eucaristia, que és «el cim al qual tendeix l'actuació de l'Església i alhora la font d'on brolla tota la seva força » "(*Sacrosanctum Concilium* , 10). Al mateix temps, esperem que el testimoniatge de vida dels creients sigui cada vegada més creïble. Redescobrir els continguts de la fe professada, celebrada, viscuda i resada i reflexionar sobre el mateix acte amb què es creu, és un compromís que tot creient ha de fer seu, sobretot en aquest Any » [93] .

Durant el 2012 s'han complert o es compliran alguns aniversaris particularment significatius de la història de l'Opus Dei. Penso en el centenari de la Primera Comunió de sant Josepmaria, el 23 d'abril, en el vintè aniversari de la seva beatificació (17 de maig) i el desè de

la seva canonització (6 d'octubre), en el trentè de l'erecció pontifícia de la Prelatura (28 de novembre)...

Aquests i altres moments de la nostra història, en el marc de la preparació i del desenvolupament de l'Any de la fe, han d'esdevenir ocasions ben aprofitades per renovar la nostra gratitud i la nostra lloança a la Trinitat Beatíssima. I quina millor manera d'aconseguir-ho sinó mitjançant el sacrifici de Crist, sacramentalment present en la santa missa?

Al llarg de l'Any de la fe, per tant, hem de donar un nou impuls a les manifestacions de pietat forta, ferma, a la sagrada eucaristia, misteri « ***que lliga a si mateix tots els misteris del cristianisme*** » [94] . Mirem d'afinar més a fons, amb consciència personal, en els dons que se'ns han lliurat amb la nostra participació en l'únic sacerdoti de Crist: tots hem rebut en el baptisme el sacerdoti

comú dels fidels i altres, a més, en ser ordenats sacerdots, el sacerdoci ministerial. Us convido a donar més relleu a l'exercici de l'ànima sacerdotal quan assistiu a la santa missa o la celebriu, presenteu cada dia sobre l'altar el vostre treball, les vostres il·lusions, les vostres dificultats, les vostres penes i les vostres alegries. Jesucrist les unirà al seu sacrifici i ho oferirà tot al Pare, convertint en una oblació grata a Déu els moments i circumstàncies del nostre camí terrenal, de manera que sigui un veritable sacrifici de lloança, d'acció de gràcies, de reparació pels pecats. Es farà realitat l'aspiració que sant Josepmaria encoratjava en el fons del seu cor: que tota la nostra existència, les vint-i-quatre hores de la jornada, esdevinguin una missa, per la seva estreta unió amb el sacrifici de l'altar.

53. Us convido que en aquests mesos es multipliquin els vostres actes de fe

en la presència real de Jesucrist en l'eucaristia. Amb quin amor i amb quina profunditat es referia el nostre Pare al Santíssim Sagrament! Cada vegada que, en el curs dels seus viatges de catequesi, parlava d'aquest tresor de l'Església, aprofitava per fer un profund acte de fe. **« El Senyor no és només a l'altar. Quan el sacerdot guarda les espècies sacramentals del pa al sagrari, allà queda Jesucrist, el Fill de la Verge Maria, Mare de Déu, aquell que va néixer de les seves entranyes, el que va treballar a Natzaret calladament, després de néixer a Betlem, el que va predicar, el que va patir la Passió i la Mort a la creu, el que va ressuscitar i va pujar al Cel »** [95] .

Us he animat, al començament de l'any 2012, a repetir la professió de fe de l'apòstol Tomàs: *Dominus meus et Deus meus!* (Jn 20, 28). Us suggereixo també que, en contemplar el Senyor

ocult a la sagrada eucaristia, li adrecem aquestes o altres paraules, com sant Josepmaria: « ***Senyor, crec que vós sou Jesús, el Fill de Déu i de Maria Mare de Déu, que sou realment present: amb el vostre cos, amb la vostra sang, amb la vostra ànima i la vostra divinitat. Us adoro. Vull ser el vostre amic, perquè vós sou qui m'ha redimit. Vull ser l'amor per a vós, perquè vós ho sou per a mi*** » [96] .

Filles i fills meus, és de bona criança assemblejar-se a tan bon pare, a sant Josepmaria, amb l'esforç de recórrer acuradament el camí que ens ha traçat. Esmercem-nos a conrear l'afany sant de ser cada jornada més delicats en la pietat eucarística. Dediquem tota l'atenció d'amistat quan salutem Jesús Sagramentat, en entrar i sortir de les esglésies o dels oratoris dels nostres centres. No seria lògic que li manifestéssim sovint paraules d'afecte, amb el cor?

Així hem d'actuar, des del lloc de treball, assaborint jaculatòries i comunions espirituals. I desagreugem quan veiem o sentim quelcom que suposi una ofensa o descuit. Considerem si les nostres genuflexions són veritable adoració.

Són pinzellades –n'hi ha moltes més– d'aquest amor eucarístic propi dels que volen ser Opus Dei i fer l'Opus Dei.

Veni, Sancte Spíritus!

54. Invoquem amb fe i esperança el Paràclit, perquè es renovin, a l'Església dels nostres dies, els prodigis de la primera Pentecosta. Penso que sempre ens quedem admirats del canvi profund obrat per l'Esperit Sant en els Dotze. Després de llançar lluny els seus temors, es van llançar al carrer, amb audàcia segura, per parlar de Crist a tots els qui trobaven. Quan van sorgir més dificultats, van recórrer a l'oració,

fermament recolzats en les paraules del Senyor, que havia promès una especial assistència del Consolador en aquests moments (cf. *Jo* 14, 15-18; *Lc* 21, 12-15). I així, el llibre dels Fets narra que , *quan van acabar la pregària, va tremolar el lloc on eren reunits; tots foren omplerts de l'Esperit Sant i proclamaven amb valentia la paraula de Déu (Ac 4, 31).*

El Mestre va anunciar als Apòstols: *quan vingui l'Esperit de la veritat, us conduirà cap a la veritat sencera. (Jn 16, 13).* El Paràclit va inspirar als apòstols fins que, amb la mort de l'últim d'ells, va quedar completada la Revelació operada per Jesucrist. A més, aquestes paraules de Jesús ens parlen que a l'Església de tots els temps no li ha faltat ni li faltará l'assistència de l'Esperit de veritat, de manera especial al Magisteri autèntic, i el mateix Consolador condueix cadascun de nosaltres, si a Ell acudim, a un coneixement cada

vegada més profund del misteri del Salvador. Un coneixement que és també amor, ja que la caritat es difon en els nostres cors pel mateix Esperit Sant (cf. *Rm* 5, 5).

55. El Senyor va prometre també que l'Esperit convenceria el món del pecat de no creure en Crist (cf. *Jn* 16, 8-9). Nosaltres necessitem igualment aquesta persuasió, és a dir, que encara hem de creure més en el Senyor, fiar-nos més plenament d'Ell, posar en Ell la nostra seguretat, la nostra alegria, i no en nosaltres mateixos, en les nostres capacitats, ni en els nostres mitjans.

Demanem al Santificador que ens faci entendre aquesta necessitat, evitant el risc de caure en el pecat de no creure del tot en Jesús, i preguem el Paràclit a més que, amb la seva llum i el seu foc, ens vagi deslliurant d'aquesta limitació, de manera que la nostra fe i el nostre amor a Crist

creixin més i més. Potser podem meditar i assaborir sovint -diria que cada dia- aquelles paraules que els anys 30 del segle passat va compondre com a pregària el nostre Pare: « *Veniu, oh Sant Esperit!: Il·lumineu el meu enteniment, per conèixer els vostres manaments; enfortiu el meu cor contra les insídies de l'enemic; inflameu la meva voluntat ... He sentit la vostra veu, i no vull endurir-me i resistir, dient: després ..., demà. Nunc cœpi! Ara!, No fos cas que el demà em falti. Oh, Esperit de veritat i de saviesa, Esperit d'enteniment i de consell, Esperit de goig i de pau!: Vull el que vulgueu, vull perquè voleu, vull com vulgueu, vull quan vulgueu ...* » [97] .

Si aprofundim en aquestes peticions, ens enriqueirem més i més amb l'amistat íntima amb el Defensor, i tindrem, com va escriure sant

Josepmaria, necessitat de tractar cada Persona de la Trinitat, distingint-les [98] .

Preguem també el Santificador que posi en les nostres paraules i les nostres accions aquest foc seu, capaç de canviar les ànimes. Desitgem seriosament que ens encengui amb la seva flama, per actuar l'apostolat arreu. Preguem amb la fe de sant Josepmaria: « ***Ure igne Sancti Spiritus!*** »; Cremeu, Senyor, amb el foc de l'Esperit Sant.

La devoció mariana

56. Totes les grans figures de la Sagrada Escriptura tenen el seu cim al en la Verge Santíssima. Maria ressaltava com l'exemple emblemàtic que, per estimar Déu i identificar-se amb Ell, cal abandonar-se lliurement a la seva Voluntat, i creure sempre amb més profunditat. L'Església ens la proposa especialment en l'Any de la fe: «Durant aquest any serà útil

convidar els fidels a adreçar-se amb particular devoció a Maria, imatge de l'Església, que "reuneix en si i reflecteix en certa manera les supremes veritats de la fe" (*Lumen gentium* 65). Per tant, s'hauria de fomentar tota iniciativa que ajudi els fidels a reconèixer el paper especial de Maria en el misteri de la salvació, a estimar filialment i imitar la seva fe i virtut. Per això serà molt convenient organitzar peregrinacions, celebracions i reunions en els principals santuaris» [99] .

En primer lloc procurem, amb profund interès durant aquest temps, gaudir més i més a la celebració de les memòries litúrgiques de la Mare de Déu, que jalonen el calendari; us prego que les visquem veritablement com a festes familiars, en les quals els fills s'omplen a vessar de goig amb els aniversaris de la seva Mare i l'honoren amb delicat afecte.

Presentem a santa Maria, amb especial cura, el nostre jo, i el dels altres i de les altres, en les visites a santuaris o ermites marianes, quan anem en companyia dels nostres parents, amics o col·legues, ben units al sant pare i als seus col·laboradors, i també a tots els altres pastors de l'Església, perquè es compleixin les intencions que han mogut Benet XVI a convocar aquest Any de la fe.

Quina millor manera de manifestar aquests desitjos a Déu, sinó recorrent a la intercessió de la Mare de Déu, íntimament associada a Crist en la Redempció?

Confiats en la seva mediació poderosa, la instarem que ens aconseguixi de la Trinitat Santíssima la gràcia del retorn a Déu del món i de la societat. Us recordo que, també a aquest propòsit, el nostre Pare va insistir sempre en la urgència de conrear la contrició, convençut que aquesta manera de

pregar s'acomoda a les limitacions i faltes de generositat de les ànimes, en primer lloc les nostres. Reparem per les personals ofenses i omissions, per les del poble cristià, per les de la humanitat sencera.

57. Comentant el càntic de la Mare de Déu, el Magnificat, Benet XVI afirmava que « **Maria desitja que Déu sigui gran en el món, que sigui gran en la seva vida, que sigui present en tots nosaltres. No té por que Déu sigui un "competidor" en la nostra vida, que amb la seva grandesa pugui prendre'ns una mica de la nostra llibertat, del nostre espai vital. Ella sap que, si Déu és gran, també nosaltres som grans. No oprimeix la nostra vida, sinó que l'eleva i la fa gran: precisament llavors es fa gran amb l'esplendor de Déu » [100] .**

En recórrer a la intercessió segura de l'Omnipotència Suplicant, insistim

amb perseverança al Senyor perquè faci eficaços els nostres esforços, i els de tots els catòlics, en la nova evangelització de la societat. A això ha de portar aquest any, *beáta María intercedénte* , amb la intercessió de la Mare de Déu: a despertar a moltes persones de la seva fe adormida o deteriorada, i a suscitar en altres la fe inexistent. No deixem d'aprofitar totes les ocasions per donar a conèixer el Crist i la seva doctrina, i per estendre, en servei de l'Església, l'esperit de l'Opus Dei mitjançant un apostolat d'amistat i confiança més decidit, de manera que molts més homes i dones, de totes les condicions, s'incorporin a la tasca apostòlica.

58. Examinem fins a quin punt ens hem compromès, cadascuna, cadascun, cada dia, per convertir en realitat aquests desitjos. Siguem sincers amb nosaltres mateixos per ponderar com traiem partit de les

diverses circumstàncies en l'àmbit habitual de relacions socials -també els caps de setmana, la temporada de vacances, els necessaris moments de descans- per arribar més lluny, per conèixer i servir més persones, en poques paraules: com omplim els carrers, i altres llocs, d'oració apostòlica, proselitista.

La Verge santíssima és mestra de fe. «Com el patriarca del poble de Déu, així també Maria, a través del camí del seu fiat filial i maternal, "esperant contra tota esperança, va creure". De manera especial, al llarg d'algunes etapes d'aquest camí, la benedicció concedida a "aquella que ha cregut" es revelarà amb particular evidència» [101] . Aquesta època de la història de l'Església, que estem recurrent, ha de caracteritzar-se profundament per la marcada presència maternal de la Mare de Déu. «El seu excepcional pelegrinatge de la fe representa un

punt de referència constant per a l'Església, per als individus i comunitats, per als pobles i nacions i, en certa manera, per a tota la humanitat» [102] .

59. Després de l'ascensió de Jesucrist al Cel, els primers deixebles van esperar la vinguda de l'Esperit Sant, al Cenacle de Jerusalem, aplegats al voltant de Maria. Pregar amb la Mare de Déu i per mitjà de la Mare de Déu ens ofereix la garantia més ferma que promptament serem escoltats. Per això hem de recórrer a la Mare de Déu i Mare nostra en totes les tasques apostòliques. El renovem ara amb paraules de sant Josepmaria:

« Santa Maria, Regína apostolorum, reina de tots els qui sospiren per donar a conèixer l'amor del vostre Fill: vós, que tan bé enteneu les nostres misèries, demaneu perdó per la nostra vida: »

per allò que en nosaltres hauria pogut ser foc i ha estat cendra; per la llum que va deixar d'il·luminar, per la sal que es tornà insípida. Mare de Déu, omnipotència suplicant: porteu-nos, amb el perdó, la força de viure de debò d'esperança i d'amor per poder dur als altres la fe de Crist » [103] .

Amb tot afecte, us beneeix

el vostre Pare

+ Xavier

.....

[1] Benet XVI, Carta apost. *Porta fidei* , 11-X-2011, n. 2.

[2] Sant Josepmaria, Carta 24-X-1965, n. 4.

[3] Benet XVI, Carta apost. *Porta fidei* , 11-X-2011, n. 3.

[4] Cf Congregació per a la Doctrina de la Fe, Nota pastoral, 6-I-2012, III, 3.

[5] Ibíd., II, 5.

[6] Venerable Álvaro del Portillo, Carta, 25-XII-1985, n. 4.

[7] Sant Josepmaria, Carta 28-III-1973, n. 18.

[8] Beat Joan Pau II, Exhort. apost. *Ecclesia in Europa* , 28-VI-2003, n. 46.

[9] Ibíd.

[10] Sant Josepmaria, *Instrucció* , maig-1935/14-IX-1950, nota 231.

[11] Beat Joan Pau II, Exhort. apost. *Ecclesia in Europa* , 28-VI-2003, n. 47.

[12] Sant Josepmaria, Carta 28-III-1973, n. 4.

[13] Sant Josepmaria, Carta 19-III-1954, n. 27.

[14] Sant Josepmaria, *Amics de Déu*, n. 186.

[15] Beat Joan Pau II, *Discurs*, 9-IX-1995.

[16] Sant Josepmaria, *Carta* 24-X-1965, n. 13.

[17] Sant Justí, *Apologia* 2, 10 (PG 6, 462).

[18] Minunci Félix, *Octavi* , núm. 38 (PL 3, 357).

[19] Beat Joan Pau II, *Carta apost. Tertio Millennio Adveniente* , 10-XI-1994, n. 6.

[20] Sant Josepmaria, *Notes d'una reunió familiar*, 7-IV-1974.

[21] Benet XVI, *Homilia*, 21-VIII-2005.

[22] *Ibídem*.

[23] Sant Agustí, *Confessions* , I, 1, 3 (CCL 27, 1).

[24] Sant Josepmaria, Notes d'una reunió familiar, 2-VI-1974.

[25] Benet XVI, Homilia en la solemnitat de l'Epifania, 6-I-2007.

[26] Sant Josepmaria, *És Crist que passa* , n. 33.

[27] Beat Joan Pau II, *Creuant el llindar de l'Esperança* , p. 125.

[28] Sant Josepmaria, Discurs en l'acte d'investidura de doctors "honoris causa" per la Universitat de Navarra, 7-X-1967.

[29] Sant Josepmaria, *Camí* , n. 944.

[30] Sant Josepmaria, Discurs en l'acte d'investidura de doctors "honoris causa" per la Universitat de Navarra, 9-V-1974.

[31] Beat Joan Pau II, Carta enc. *Fides et ratio* , 14-IX-1998, n. 17.

[32] Sant Josepmaria, Carta 9-I-1951, n. 12.

[33] Beat Joan Pau II, Carta apost. *Novo millennio ineunte* , 6-I-2001, n. 51.

[34] Benet XVI, Discurs a un grup de parlamentaris de la Unió Europea, 30-III-2006.

[35] Ibídem.

[36] Venerable Álvaro del Portillo, *Carta* , 1-I-1994.

[37] Sant Josepmaria, *Camí* , n. 493.

[38] Sant Gregori Nazianzè, *Oració II* , 71 (PG 35, 479); cit. en beat Joan Pau II, Exhort. apost. *Pastóres gregis* , 16-X-2003, n. 12.

[39] Sant Josepmaria, Carta 28-III-1973, n. 10.

[40] Benet XVI, Discurs als participants en un curs sobre el fur intern, 9-III-2012.

[41] Sant Josepmaria, *Camí* , n. 121.

[42] Sant Josepmaria, Notes d'una reunió familiar, 20-V-1973.

[43] Sant Josepmaria, *Amics de Déu* , n. 26.

[44] Ibid., Núm. 27.

[45] Benet XVI, Carta apost. *Porta fidei* , 11-X-2011, n. 6.

[46] Missal Romà, *Pregària Eucarística* I.

[47] Beat Joan Pau II, Carta sobre el pelegrinatge als llocs vinculats amb la història de la salvació, 29-VI-1999, n. 5.

[48] Benet XVI, Carta apost. *Porta fidei* , 11-X-2011, n. 13.

[49] Ibid.

[50] Sant Josepmaria, Instrucció, 19-III-1934, n. 45.

[51] Sant Josepmaria, *Forja* , n. 235.

[52] Benet XVI, Carta apost. *Porta fidei* , 11-X-2011, n. 9.

[53] Ibid.

[54] Ibid., Núm. 10.

[55] Ibid.

[56] Sant Josepmaria, *És Crist que passa* , n. 144.

[57] Sant Josepmaria, Carta 9-I-1959, n. 34.

[58] Benet XVI, Homilia en les Vespres de la festa de la Conversió de Sant Pau, 25-I-2006.

[59] Sant Josepmaria, Carta 9-I-1959, n. 34.

[60] Sant Josepmaria, Notes d'una reunió familiar, 6-V-1968.

[61] Sant Josepmaria, Notes d'una meditació, 21-XI-1954.

[62] Beat Joan Pau II, Discurs en l'audiència general, 24-IV-1991.

[63] Ibid.

[64] Sant Josepmaria, Carta 6-V-1945, n. 35.

[65] Sant Anselm, *Proslógium* , prœm. (PL 158, 225).

[66] Benet XVI, Discurs en l'audiència general, 21-III-2007.

[67] Ibid.

[68] Ibid. La cita de Tertulià es troba en *Sobre el vel de les verges* , I, 1 (PL 2, 889).

[69] Ibid.

- [70] Sant Ignasi d'Antioquia, *Carta als Romans IV* , 1 (Funk I, 216).
- [71] Sant Josepmaria, *Forja* , n. 518.
- [72] Benet XVI, Homilia, 26-III-2006.
- [73] Sant Josepmaria, *Notes d'una meditació* , 28-V-1964.
- [74] Sant Josepmaria, *Camí* , n. 81.
- [75] Sant Josepmaria, *Carta 31-V-1954* , n. 29.
- [76] Beat Joan Pau II, Carta apost . *Tertio Millennio Adveniente* , 10-XI-1994, n. 45.
- [77] Ibid.
- [78] Sant Josepmaria, *Notes d'una reunió familiar* , 8-XII-1971.
- [79] Beat Joan Pau II, *Homilia en la Missa de canonització de sant Josepmaria* , 6-X-2002.

[80] Sant Josepmaria, *Carta a Isidoro Zorzano* , 23-XI-1930.

[81] Sant Josepmaria, 28-VII-1930, en *Apunts íntims* , núm. 75.

[82] Sant Josepmaria, *Carta 9-I-1932* , n. 83.

[83] Sant Josepmaria, *Sant Rosari* , IV misteri de goig.

[84] Ibid., II misteri de dolor.

[85] Sant Josepmaria, *Carta 29-IX-1957* , n. 16.

[86] Sant Joan Crisòstom, *Homilies sobre l'evangeli de sant Mateu* , 46, 2 (PG 58, 478).

[87] Sant Joan Crisòstom, cit. per sant Tomàs d'Aquino, *Summa Teològica* , III, q. 40, a. 1 ad 2.

[88] Sant Joan Crisòstom, *Homilies sobre l'evangeli de sant Mateu* , 15, 7 (PG 57, 231).

[89] Beat Joan Pau II, *Carta apost. Novo millennio ineunte* , 6-I-2001, n. 1.

[90] Ibid.

[91] Benet XVI, *Homilia en el començament del Pontificat* , 24-IV-2005.

[92] Sant Ambròs, *Exposició de l'evangelí segons sant Lluc* , II, 32 (CCL 14, 45).

[93] Benet XVI, *Carta apost. Porta fidei* , 11-X-2011, n. 9.

[94] Sant Josepmaria, *Converses* , n. 113.

[95] Sant Josepmaria, *Notes d'una reunió familiar* , 11-XI-1972.

[96] Sant Josepmaria, *Notes d'una reunió familiar* , 22-XI-1972.

[97] Sant Josepmaria, *Oració manuscrita* , any 1934.

[98] Cf. Sant Josepmaria, *Amics d Déu*, núm. 306.

[99] Congregació per a la Doctrina de la Fe, *Nota pastoral* , 6-I-2012, I, 3.

[100] Benet XVI, *Homilia en la solemnitat de l'Assumpció* , 15-VIII-2005.

[101] Beat Joan Pau II, *Carta enc. Redemptoris Mater* , 25-III-1987, n. 14.

[102] Ibid., Núm. 6.

[103] Sant Josepmaria, *És Crist que passa* , n. 175.

.....